

Omgevingsanalyse lokaal bestuur Nijlen

Inhoud

A Omschrijving proces opmaak omgevingsanalyse	4
B Managementsamenvatting Omgevingsanalyse Lokaal Bestuur Nijlen	9
<i>B.1 Situering omgevingsanalyse.....</i>	<i>9</i>
<i>B.2 Wat valt op in de cijfers voor Nijlen?</i>	<i>9</i>
<i>B.3 Beleidsuitdagingen met de hoogste impact (externe omgevingsanalyse)</i>	<i>9</i>
C Overzicht beleidsuitdagingen.....	13
<i>C.1 Beleidsuitdagingen met hoogste impact.....</i>	<i>14</i>
C.1.1 Digitalisering	14
C.1.2 Klimaat	16
C.1.3 Mobiliteit	23
C.1.4 Werking lokaal bestuur.....	27
C.1.5 Zorg, gezondheid en wonen	31
<i>C.2 Beleidsuitdagingen met hoge en gemiddelde impact</i>	<i>41</i>
C.2.1 Armoede (hoge en gemiddelde impact)	41
C.2.2 Economie (hoge en gemiddelde impact)	42
C.2.3 Klimaat, milieu en natuur (hoge en gemiddelde impact)	46
C.2.4 Lokaal bestuur (hoge en gemiddelde impact)	49
C.2.5 Mobiliteit (hoge en gemiddelde impact)	55
C.2.6 Onderwijs en vorming (hoge en gemiddelde impact)	57
C.2.7 Ruimte (hoge en gemiddelde impact)	58
C.2.8 Samenleven (hoge en gemiddelde impact)	60
C.2.9 Vrije tijd en cultuur (hoge en gemiddelde impact)	63
C.2.10 Werk	65
C.2.11 Zorg en gezondheid	68
D Bijlagen	73
<i>D.1 In omgevingsanalyse.....</i>	<i>73</i>
D.1.1 Kerncijfers.....	73
<i>Economie.....</i>	<i>75</i>
<i>Werk.....</i>	<i>76</i>
<i>Armoede.....</i>	<i>77</i>
<i>Onderwijs en vorming</i>	<i>78</i>
<i>Zorg en gezondheid.....</i>	<i>79</i>
<i>Ruimte</i>	<i>80</i>
<i>Wonen en woonomgeving</i>	<i>81</i>
<i>Mobiliteit.....</i>	<i>82</i>
<i>Klimaat, milieu en natuur.....</i>	<i>84</i>
<i>D.2 Digitale bijlagen</i>	<i>88</i>
D.2.1 Uitgebreid overzicht informatie beleidsuitdagingen met visuals.....	88
D.2.2 Andere bijlagen	88

A Omschrijving proces opmaak omgevingsanalyse

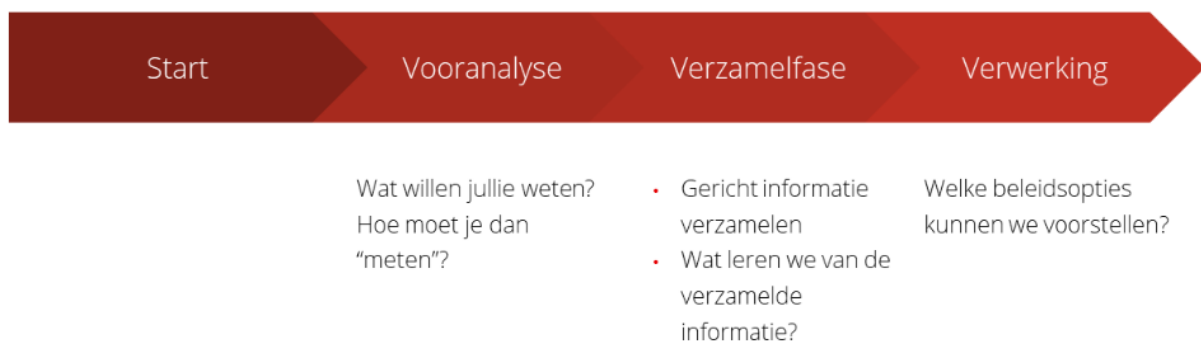
Op de volgende pagina's wordt het proces voor de opmaak van deze omgevingsanalyse omschreven. Het is belangrijk om dit als achtergrond te lezen om de opbouw te snappen.

In het kader van de opmaak van het strategisch meerjarenplan moet elk lokaal bestuur een omgevingsanalyse opmaken. Daarin worden interne en externe factoren opgenomen waar beleidsmakers rekening mee moeten houden om beleid te plannen, uit te voeren en bij te sturen.

In de praktijk hebben veel gemeenten moeite met de grote hoeveelheid beschikbare informatie. Welke informatie moeten ze selecteren? En welke betekenis kan aan die informatie worden gegeven? Bovendien is de opmaak van de omgevingsanalyse niet zelden "eenzaam werk". Een staf- of beleidsmedewerker gaat aan de slag en er is weinig tot geen feedback van het managementteam of andere medewerkers van de organisatie op de verzamelde informatie. Van teamwerk is dus niet echt sprake ...

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de omgevingsanalyse in veel gevallen niet of nauwelijks wordt aangepast tijdens de legislatuur. In onzekere tijden is het echter een feit dat de context zelfs tot op lokaal niveau sterk onderhevig is aan veranderingen. Een omgevingsanalyse die niet regelmatig wordt bijgewerkt, past vaak niet meer bij de huidige realiteit. Dit leidt tot beleid dat niet up-to-date is, terwijl de omgevingsanalyse net het fundament is van een nieuwe beleids- en beheerscyclus.

TriFinance heeft, op basis van ervaringen bij diverse lokale besturen, een stappenplan ontwikkeld om onder begeleiding een omgevingsanalyse te maken die gefocuste informatie bevat en breed gedragen wordt binnen de organisatie. Het inhoudelijke traject van de opmaak van de omgevingsanalyse lichten we hieronder gefaseerd toe.

Fase 1: Vooranalyse

De vooranalyse startte met twee voorbereidende oefeningen die input leverden voor de eerste workshop over data- en participatiebehoeften waarmee fase 1, de vooranalyse, werd afgesloten. De voorbereidende oefeningen waren:

- Uitvoering van een quick scan van de belangrijkste beleidsdocumenten, zoals het meerjarenplan, de jaarrekening en de jaarlijkse rapportering over organisatiebeheersing.

Hierdoor werd de 'padafhankelijkheid' van lokaal bestuur Nijlen duidelijk, die wordt bepaald door de organisatiehistoriek en -cultuur.

- Invullen van een korte digitale bevraging door een 25-tal mensen van het lokaal bestuur, waarin gepeild wordt naar dé belangrijke beleidsuitdagingen en bijhorende informatienoden. Deze bevraging werd door leden van het managementteam, inhoudelijk experts, leden van het schepencollege en de fractieleiders ingevuld.

Vanuit hun perspectief en uit hun dagelijkse contacten met burgers zijn ook politici immers een belangrijke bron om beleidsuitdagingen en bijhorende informatienoden te benoemen.

De documentenanalyse en de digitale bevraging vormden de basis voor een eerste workshop die de informatie- en participatiebehoeften scherp stelt. Centrale vragen in deze workshop waren:

- Wat wil je als lokaal bestuur over de verschillende beleidsuitdagingen weten?
- Welke informatie heb je nodig en hoe moet je dat meten?

Aan de eerste (en de volgende) workshop namen een 40-tal mensen deel. Enerzijds uit de administratie, anderzijds de voorzitters van de adviesraden.

Fictief voorbeeld beleidsuitdaging: Het voorzien van voldoende opvangplaatsen voor baby's en peuters.

In de eerste ronde van de workshop konden deelnemers aanbevelingen doen bij de beleidsuitdagingen. Is er bv. verduidelijking nodig? Of zijn er uitdagingen die nog niet zijn benoemd (= blinde vlekken)?

De tweede ronde diende om de noodzakelijke informatie om de verschillende beleidsuitdagingen te onderbouwen. Per beleidsuitdaging werden de relevantie en de nood aan informatie bepaald. Een voorbeeld van een behandelde vraag: "Is die informatie nodig, handig of niet relevant om de beleidsuitdaging te onderbouwen?"

Fictief voorbeeld informatienoden op basis van beleidsuitdaging over kinderopvang voor baby's en peuters

Infonood	Cijfermateriaal
Hoeveel opvangplaatsen per 100 baby's en peuters zijn er in gemeente x?	37
Hoeveel opvangplaatsen per 100 baby's en peuters zijn er gemiddeld in het Vlaamse Gewest?	44
Hoeveel opvangplaatsen per 100 baby's en peuters zijn er in buurgemeenten y en z?	47 (gemeente y), 41 (gemeente z)
Wat is de verhouding tussen verschillende types opvang voor baby's en peuters? (gemeente x)	- 57 plaatsen bij onthaalouders - 66 plaatsen in crèche (particulier initiatief) - 92 plaatsen in crèche (samenwerkingsinitiatief)
Hoeveel plaatsen bij onthaalouders dreigen de komende drie jaar te verdwijnen?	- Op basis van een korte bevraging bij onthaalouders in gemeente x blijkt dat 4 initiatieven binnen dit en 3 jaar zullen sluiten (o.a. omwille van

	pensioengerechtigde leeftijd van uitbater). - 32 plaatsen zullen verdwijnen.

Aan het einde van de workshop waren de beleidsuitdagingen en informatienoden van het lokaal bestuur Nijlen duidelijk. Een belangrijk effect van de methodische aanpak van de workshop is dat een brede vertegenwoordiging van de administratie actief meewerkte aan de omgevingsanalyse. Hierdoor ontstond er al draagvlak voor het latere meerjarenplan.

Fase 2: Verzamelfase

In deze fase richtten we ons eerst op het verzamelen van informatie en kennis, gebaseerd op de beleidsuitdagingen en informatienoden uit fase 1. Het is opvallend dat hoewel verschillende diensten en afdelingen binnen het lokaal bestuur (net zoals bij de meeste lokale besturen) veel informatie hebben, deze vaak niet centraal wordt opgeslagen. Deze fase was daarom ook een bewustwording van de hoeveelheid beschikbare interne informatie en de nood om die centraal te beheren.

Na de dataverzameling verwerken we alles vervolgens voor de tweede workshop met als centrale vraag:

- Wat leren we op basis van de verzamelde informatie?

Tijdens de workshop maakten de deelnemers kennis met de verzamelde informatie per beleidsuitdaging aan de hand van flappen en, waar mogelijk, tabellen en grafieken. In een eerste ronde van de workshop konden ze aanvullingen geven. Vervolgens kregen ze de opdracht om conclusies te trekken op basis van de verzamelde informatie: "Wat hebben we geleerd?".

Fictief voorbeeld conclusies op basis van beleidsuitdaging

Conclusie	Omschrijving Conclusie
Conclusie 1	Gemeente x heeft minder opvangplaatsen per 100 baby's en peuters dan buurgemeente y, z en het Vlaamse gemiddelde.
Conclusie 2	Er zullen binnen 3 jaar 32 opvangplaatsen verdwijnen bij onthaalouders in gemeente x.

Deze methodiek stimuleert medewerkers om eerst te werken aan beleidsuitdagingen waarmee ze de meeste raakpunten hebben. Medewerkers met een 'generalistische instelling' konden de minder evidente uitdagingen uiteraard ook meenemen. Op het einde van de workshop was duidelijk wat er per beleidsuitdaging uit de informatie geleerd kon worden.

Fase 3: Verwerking

In de eerste twee fases bepaalden we welke informatie we nodig hebben en welke conclusies we daaruit kunnen trekken. In de derde fase, de verwerking, bouwen we daarop verder. De centrale vragen waren:

- Welke beleidsopties kunnen we formuleren voor de verschillende beleidsuitdagingen?
- Welke beleidsoptie(s) kunnen we aanbevelen aan het volgende bestuur?

Tijdens de eerste ronde van de workshop formuleerden we beleidsopties op basis van de conclusies uit de tweede workshop. Enerzijds noteerden we hier telkens de nuloptie (= omschrijving van wat er nu (niet) gebeurt). Anderzijds bepaalden we de beleidsopties. Medewerkers werkten hier zoveel mogelijk in groepjes op basis van hun affiniteit met specifieke beleidsuitdagingen.

De volgende vraag was: wat is de beste optie? Daarvoor kreeg elke beleidsoptie per beleidsuitdaging een aantal scores op basis van drie variabelen. Voorbeeld van zo'n variabele is meerwaarde: "Wat krijgen we terug voor de geïnvesteerde personeelsuren en budgetten? Wat is de impact op bv. burgers of het publiek domein?"

Door elke beleidsoptie een aantal keer te scoren, was het mogelijk om een gemiddelde score te berekenen, wat hielp bij het bepalen van de voorkeursoptie(s). Deze scores dienden als richtlijn voor de uiteindelijke omgevingsanalyse.

Voorbeeld beleidsopties en scores beleidsuitdagingen

Beleidsopties	Meerwaarde	Risico	Rol lokaal bestuur	Score totaal
Nuloptie: verdere opvolging van regionaal overleg en informeren en ondersteunen van opvanginitiatieven op ad hoc-basis	1	6	5	12
Optie 1: uitwerken van een ondersteuningskader (inhoudelijk en financieel) om de organisatie van gezinsopvang te stimuleren	6	3	4	13
Optie 2: Het lokaal bestuur neemt een actieve regierol op om het aantal opvangplaatsen per 100 baby's en peuters op het Vlaamse gemiddelde te brengen.	6	3	4	13
Optie 3: periodieke monitoring van het aantal opvangplaatsen en noden op regionaal niveau zodat baby's en peuters steeds een opvangplaats in gemeente x, y of z hebben. Indien nodig wordt op regionaal niveau actie ondernomen om het aantal opvangplaatsen te verhogen.	4	6	6	16

Tot slot vond in de workshop over de beleidsopties nog een derde ronde plaats. Dankzij het opzoeken van informatie, het trekken van conclusies en het formuleren van beleidsopties is er nu een stevig fundament om de verschillende beleidsuitdagingen te prioriteren. Tijdens een interactieve oefening categoriseerden alle deelnemers de beleidsuitdagingen volgens "hoogste impact", "hoge impact", en "gemiddelde impact". Deze prioriteringsoefening was ook richtinggevend voor de uiteindelijke omgevingsanalyse.

Aan het einde van deze workshop was duidelijk:

- wat de mogelijke beleidsopties zijn voor de verschillende beleidsuitdagingen;
- wat de voorkeursbeleidsopties zijn;
- welke prioriteit elke beleidsuitdaging heeft.

Fase 4: Eindredactie

Na de afronding van de drie voorgaande fases werd alle informatie gebundeld in deze omgevingsanalyse volgens de volgende structuur:

- Deel A: omschrijving proces opmaak omgevingsanalyse
- Deel B: managementsamenvatting
- Deel C: overzicht beleidsuitdagingen: enerzijds die met hoogste, anderzijds met hoge en gemiddelde impact.
- Deel D: bijlagen: met o.a. belangrijkste cijfers, link naar uitgebreid document met cijfers en visualisaties en andere belangrijke bijlagen.

Deel C is zo opgebouwd dat er per beleidsuitdaging een fiche is terug te vinden met de belangrijkste vaststellingen en de beleidsopties, ook die met de hoogste score. Daardoor is een gefocuste basis beschikbaar om te werken aan de doelstellingenboom van het strategisch meerjarenplan.

Participatie

In fase 2 vond een interne participatieoefening plaats over gebiedsgerichte werking. Het verslag van die sessie is als digitale bijlage terug te vinden bij deze omgevingsanalyse.

B Managementsamenvatting Omgevingsanalyse Lokaal Bestuur Nijlen

B.1 Situering omgevingsanalyse

De omgevingsanalyse is één van de verplichte onderdelen in de documentatie bij het meerjarenplan 2026-2031. De aanpak ervan is volledig vrij. Met de omgevingsanalyse brengen we de omgeving voor Nijlen in kaart gebracht. Enerzijds gaat het om de specifieke situatie voor Nijlen, anderzijds gaat het om bredere maatschappelijke tendensen die invloed hebben op Nijlen.

De aanpak voor Nijlen bestond eruit om zeer gericht beleidsuitdagingen met de hoogste impact en belangrijke beleidsuitdagingen te formuleren. Per beleidsuitdaging werden op basis van informatie conclusies getrokken en vervolgens beleidsopties geformuleerd. Een uitgebreide omschrijving van het traject is vooraan in onderdeel A terug te vinden.

De omgevingsanalyse is een belangrijk instrument om beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties te formuleren voor het nieuw strategisch meerjarenplan. Het is dus een leidraad om beleidskeuzes te maken.

B.2 Wat valt op in de cijfers voor Nijlen?

De hoeveelheid data en informatie die beschikbaar is, is enorm. In deze managementsamenvatting wordt vooral stilgestaan bij de basisinformatie waarvoor Nijlen in positieve of negatieve zin opvalt.

- De tevredenheid over de buurt is hoog, maar gezakt van 85 naar 80% (2023 vs. 2020)
- Ook de tevredenheid over het sociaal weefsel zakte (van 55 naar 50%)
- Tevredenheid over digitale diensten ligt stuk lager dan in de referentieregio (65 vs. 70 %)
- De mediaanprijs voor een huis is 44% toegenomen (2019 vs. 2022)
- 62% is van de woningen van voor 1981
- Er zijn relatief weinig opvangplaatsen voor baby's en peuters: 33 per 100 t.o.v. 44 in de referentieregio
- Een hoog lidmaatschap van verenigingen t.o.v. de referentieregio
- De tevredenheid over het openbaar domein is gestegen (openbaar groen, fietsinfrastructuur, ...)
- De kansarmoedeindex is relatief laag in Nijlen

B.3 Beleidsuitdagingen met de hoogste impact (externe omgevingsanalyse)

Zoals hierboven beschreven en ook terug te vinden in onderdeel D prioriteerden de deelnemers aan de laatste workshop de verschillende beleidsuitdagingen volgens mate van relevantie. Hieronder ligt de focus daarom ook op die beleidsuitdagingen die zijn ingedeeld in 5 overkoepelende thema's:

- Digitalisering

- Klimaat
- Mobiliteit
- Werking lokaal bestuur
- Zorg, gezondheid en wonen

Onderstaand worden telkens de belangrijkste vaststellingen voor de beleidsuitdagingen per thema samengevat en vervolgens (een) voorkeursoptie(s) voorgesteld. De meer uitgebreide informatie is in onderdeel B terug te vinden.

Ook de belangrijkste conclusies uit de zelfevaluatie (interne oefening) zijn achteraan deze managementsamenvatting terug te vinden.

Digitalisering

Algemeen gezien is de digitalisering ook de vorige legislatuur enorm toegenomen. Zeker de komst en de verdere ontwikkeling van artificiële intelligentie schept ook voor lokale besturen heel wat mogelijkheden. Langs de andere kant zijn er ook heel wat uitdagingen, bijv. inzake cyberveiligheid, maar er is ook het risico voor een nieuwe digitale kloof.

- De tevredenheid over de digitale dienstverlening is lager dan in de regio. Nijlen moet de **burger ondersteunen bij de verdere digitalisering. Onder andere voor de eigen dienstverlening moet meer aandacht zijn voor e-inclusie**

Klimaat

Deze beleidsperiode zal de rol van lokale besturen in klimaatmitigatie- en adaptatie enorm toenemen. Waar het in de vorige legislatuur nog relatief vrijblijvend en aftastend kon gebeuren, is een versnelling nu noodzakelijk. Dat enerzijds wat betreft de voorbeeldrol als lokaal bestuur, anderzijds in het plannen en bijsturen van beleid voor burgers.

- Het bestuur moet inzetten op het **versnellen van duurzame renovaties** van particuliere woningen. Nijlen scoort hier lager dan gemiddeld.
- Nijlen loopt achter in de realisatie van de doelstellingen uit het Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP). De gemeente moet concrete **acties opnemen in het volgende MJP om de doelstellingen uit het LEKP te realiseren.**
- Voor de realisatie van het LEKP moeten we de **publieke ruimte selectief, kwalitatief, contextueel en toekomstbestendig inrichten en beheren.** Het bestuur moet zich intern anders organiseren zodat een gerichte aanpak op wijkniveau mogelijk is.
- Het ontbreekt nu aan duidelijke ambities en voldoende capaciteit om **het eigen patrimonium klimaatneutraal te maken.**
- De gemeente moet **klimaatbestendig** gemaakt worden op het vlak van **waterbeheer.** Dit vraagt een inzet zowel op vlak van sensibilisering, ruimtelijke planning als handhaving.

Mobiliteit

De aandacht voor leefbaarheid van kernen en de zachte weggebruiker is voorbij twee decennia toegenomen. Centrumsteden zoals Mechelen en Gent hebben hier een voortrekkersrol in

opgenomen, maar ook kleinere steden en gemeenten leveren inspanningen. Leefbaarheid en mobiliteit zijn ook onlosmakelijk verbonden met de inrichting van het openbaar domein. Het herinrichten van het openbaar domein vormt immers vaak een kans om bijv. parkeerplaatsen te ontharden en meer bomen en groen te planten.

- Het beleid inzake verkeersveiligheid moet verdergezet worden om de **verkeersveiligheid te verhogen, specifiek voor schoolgaande kinderen en jongeren.**
- De verkeersdrukke in de dorpskernen blijft hoog onder andere door het autogebruik van de inwoners. Er is nood aan bijkomende maatregelen om **de leefbaarheid van de dorpskernen te bewaken en de toenemende verkeersdrukke tegen te gaan.**
- Er is nog veel potentieel in Nijlen om de inwoners te stimuleren voor een **modal shift**, waarbij mensen **over stappen van particuliere auto's naar milieuvriendelijkere vervoerswijzen**, via deelauto's, ontwikkeling van Hoppin-punten en stimuleren van (elektrische) fietsen.

Werking lokaal bestuur

Ook lokale besturen worden geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt. Omgevingsambtenaren, maar ook technische profielen zijn bijv. moeilijk te vinden. Op het Vlaamse bestuursniveau was er de vorige legislatuur een financiële intensive om te fusioneren en werd het bovenlokale niveau ook verdeeld in referentieregio's. De nieuwe bestuursperiode op lokaal niveau zal moeten uitwijzen wat de meerwaarde en efficiëntiewinst van de referentieregio's is. Het spreekt voor zich dat er ook voor het thema lokaal bestuur een aantal essentiële beleidsuitdagingen werden geformuleerd.

- De belangrijkste uitdaging zit in het **aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerd personeel**
- Om **efficiënt en effectief samenwerken met regionale overheden/initiatieven en hogere overheden** moet het bestuur kritisch kijken naar de meerwaarde van de huidige samenwerkingsverbanden
- De regionale inspiratienota voor Rivierenland benadrukt dat schaalvergroting noodzakelijk is. Daarvoor moeten Nijlen **sterker regionaal samenwerken**

Zorg, gezondheid en wonen

Gezien de demografische evolutie, de technologische vooruitgang en de krapte op de arbeidsmarkt blijft (betaalbare) zorg ook deze legislatuur een grote uitdaging. Onlosmakelijk verbonden met betaalbare zorg, maar ook met gezondheid is aangepast en betaalbaar wonen. Burgers kloppen niet zelden met vragen of verwachtingen aan bij het meest nabije bestuursniveau, het lokaal bestuur. Omdat welzijn, gezondheidszorg en wonen beleidsdomeinen waarvoor beleid grotendeels door andere overheden of organisaties wordt beslist of uitgevoerd moet het een continu aandachtspunt zijn om af te wegen of het lokaal bestuur een rol moet spelen en zo ja of dat dan als regisseur en/of actor is.

- We zien een algemene **afname van het mentaal welbevinden. De sociaal- emotionele draagkracht van de burger daalt.** Het gemeentebestuur moet een breed beleid voeren samen met andere actoren onder andere op het vlak van wonen.

- Het beleid moet erop gericht zijn om **zorg kwalitatief en toegankelijk te houden voor iedereen en om mensen voldoende te ondersteunen om langer alleen thuis te blijven wonen**
- **De capaciteit van de kinderopvang voor 0-3-jarigen is te klein. De uitdaging is om er voor te zorgen dat iedereen gebruik kan maken van kwalitatieve kinderopvang. Buitenschoolse activiteiten moeten geïntegreerd worden in de kinderopvang.**
- De stijgende woningprijzen kunnen leiden naar woningnood in Nijlen. Het beleid moet alternatieven zoeken om **wonen betaalbaar houden voor alle doelgroepen (jonge gezinnen, singles, senioren...)**
- Er is nood aan **voldoende betaalbare sociale woningen (huur of koop)** die ook geschikt zijn **voor de meest kwetsbare groepen** en voldoen aan de normen inzake **duurzaamheid en kwaliteit.**

Belangrijkste conclusies uit de zelfevaluatie

- Er is nood aan een **systematisch monitoringsbeleid** (met een bijhorend systeem voor beleidsopvolging en -rapportering)
- Er moet worden ingezet op **leiderschap** en **resultaatgericht werken** met SMART-doelstellingen, data-evaluatie, en permanente feedback
- De **communicatiestrategie** moet worden uitgerold met focus op visie, missie, doelstellingen, strategische acties en relaties met inwoners en bezoekers
- Het **participatiebeleid** en **-reglement** moeten worden vernieuwd
- **Gebiedsgericht werken** moet worden geïntroduceerd **voor effectieve resultaten**

C Overzicht beleidsuitdagingen

In dit onderdeel van de omgevingsanalyse wordt een meer uitgebreid overzicht gegeven van alle beleidsuitdagingen. Meer concreet zijn telkens volgende elementen terug te vinden:

- Omschrijving beleidsuitdaging
- De belangrijkste vaststellingen op basis van informatie: “Wat hebben we geleerd?”
- Beleidsopties met scores: “Welke beleidsopties zijn er op basis van de informatie en conclusies”? (de beleidsoptie met de hoogste score heeft groene letters)
- Eventuele argumentatie bij de voorkeursoptie door de diensten
- Aanvulling TriFinance (TF) bij de voorkeursoptie
- Referenties:
 - Code beleidsuitdaging
 - Is het een beleidsuitdaging die tijdens de workshops werd behandeld of enkel door middel van deskresearch (de overige beleidsuitdagingen)?
 - Thema gemeentemonitor waar de beleidsuitdaging bij ondergebracht kan worden
 - Prioriteit

De beleidsuitdagingen zijn onderverdeeld in twee grote groepen die elke een titel hebben:

- Beleidsuitdagingen met de hoogste impact: dit zijn de beleidsuitdagingen die ook opgenomen zijn in de managementsamenvatting. Het gaat om die uitdagingen waar een beleid voor ontwikkeld moet worden en/of keuzes nodig zijn.
- Beleidsuitdagingen met hoge en gemiddelde impact: deze beleidsuitdagingen zijn ook relevant, maar het ontwikkelen van beleid of maken van keuzes moet hier eerder op basis van gezond verstand gebeuren: “We zouden best ...”

C.1 Beleidsuitdagingen met hoogste impact

C.1.1 Digitalisering

Algemeen gezien is de digitalisering ook de vorige legislatuur enorm toegenomen. Zeker de komst en de verdere ontwikkeling van artificiële intelligentie schept ook voor lokale besturen heel wat mogelijkheden. Langs de andere kant zijn er ook heel wat uitdagingen, bijv. inzake cyberveiligheid, maar er is ook het risico voor een nieuwe digitale kloof.

Op basis van informatie voor beleidsuitdaging **BU31 Hoe ondersteunen we onze burger bij de verdere digitalisering. Hoe kunnen we aan e-inclusie werken onder andere in de eigen dienstverlening** blijkt dat de kostprijs van connectiviteit (abonnementen) naast voldoende digitale vaardigheden vaak een drempel is om vlot gebruik te maken voor digitale dienstverlening. De tevredenheid over digitale dienstverlening is in Nijlen ook lager dan in de referentieregio Rivierenland. Zonder de fysieke dienstverlening uit het oog te verliezen, moet daarom de gemeentelijke website gebruiksvriendelijk(er) en toegankelijk(er) gemaakt worden. Naar ondersteuning van burgers is er enerzijds de voorkeursoptie om het huidige beleid te behouden. Daarin wordt samengewerkt met de digibank Lier en is er een aanbod vanuit de gemeentelijke diensten. Anderzijds scoorde de optie om het ondersteuningsaanbod uit te breiden i.s.m. even hoog. Hiervoor moet steeds afgewogen worden wat de meerwaarde is en welke nood ingevuld wordt.

Hoe ondersteunen we onze burger bij de verdere digitalisering. Hoe kunnen we aan e-inclusie werken onder andere in de eigen dienstverlening?

Opvallendste vaststellingen

- Context is niet specifiek voor Nijlen
- Hoog vertrouwen in ontwikkeling van digitale vaardigheden, zelfs bij ouderen → geeft opportuniteiten
- Connectiviteit (abonnements) is duur en is basis
- Als lokaal bestuur bereiken we (of kunnen we) de burger die minder digitaal zijn en kunnen we ze al (goed) helpen

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: We behouden het beleid zoals het is en bieden via digibank Lier en de gemeentelijke diensten een aanbod aan om burger bij te leren en helpen onze burgers bij onze dienstverlening **(16)**

Optie 1: We breiden het aanbod uit om burgers te ondersteunen bij de verdere digitalisering en schakelen hier externe partners voor in **(16)**

Optie 2: We breiden het aanbod uit om burgers te ondersteunen bij de verdere digitalisering en schakelen hiervoor extra personeel in en leiden eigen medewerkers op **(14)**

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

De score voor de Nuloptie en optie 1 is even hoog. Bij het uitbreiden van het aanbod is het belangrijk om af te wegen wat de meerwaarde tegenover het bestaande aanbod is. Of anders gesteld: wat zijn te verwachte resultaten van nieuwe initiatieven?

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU31
- Thema Gemeentemonitor: Onderwijs en vorming
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

C.1.2 Klimaat

Deze beleidsperiode zal de rol van lokale besturen in klimaatmitigatie- en adaptatie enorm toenemen. Waar het in de vorige legislatuur nog relatief vrijblijvend en aftastend kon gebeuren, is een versnelling nu noodzakelijk. Dat enerzijds wat betreft de voorbeeldrol als lokaal bestuur, anderzijds in het plannen en bijsturen van beleid voor burgers.

Naast het patrimonium van het lokaal bestuur moet er ook in particuliere woningen (**BU07 Versnellen in duurzame renovaties**) verder geïsoleerd worden. Het aandeel geïsoleerde woningen ligt in Nijlen ook lager dan in de referentieregio en de rest van Vlaanderen. Dé grote drempel voor een (energetische) renovatie is de betaalbaarheid ervan. Naar toekomstig beleid toe is het verderzetten van het huidig beleid (huisdokter, subsidiëring en aanhouden van tijdslijn conformiteitsattest voor huurwoningen) nodig. Daarnaast is er ook de optie om meer subsidies voor particuliere eigenaars te voorzien. In het licht van de budgettaire context moet lokaal bestuur Nijlen hier echter bedachtzaam mee omgegaan waar mogelijk gebruik maken van (Europese) projectsubsidies en samenwerken met andere partners.

Breder en samenhangend met de specifieke beleidsuitdaging rond duurzame renovaties is de beleidsuitdaging over het Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP) (**BU08 Hoe realiseren we de ambities/doelstellingen uit het lokaal energie en klimaatpact?**). Uit de meest recente rapportering voor Nijlen blijkt dat er stevig versneld moet worden om de doelstellingen tegen 2030 te bereiken en dit globaal gezien voor de vier werven¹. Waar het LEKP tijdens de uitvoering van de vorige legislatuur eerder als een op zich staand plan werd aangepakt, vormt het nieuwe meerjarenplan dé kans om de engagementen (horizontaal) te integreren in beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties.

Omgaan met klimaatverandering en het realiseren van de doelstellingen uit het LEKP kan niet losgezien worden van de inrichting van het publiek domein (**BU32 Hoe de publieke ruimte selectief, kwalitatief, contextueel en toekomstproof inrichten en beheren?**). Om daaraan te werken zijn tijdens de legislatuur subjectieve en objectieve gegevens op wijkniveau nodig. Het uitwerken van ruimtelijke projecten op buurtniveau vereist ook dat het lokaal bestuur er intern op georganiseerd is. Belangrijk aandachtspunt voor ruimtelijke projecten tijdens deze legislatuur is om projecten op te starten en uit te voeren op basis van gegevens en vervolgens ook de effecten van de ingrepen periodiek op te volgen.

Voor de beleidsuitdaging "**Klimaatneutraal maken eigen patrimonium**" (**BU09**) is de belangrijkste conclusie dat er nu geen beleidsmatig ambitieniveau (wat is deadline?) is vooropgesteld. In deze legislatuur is het daarom noodzakelijk om financiële middelen voor (strategische) patrimoniumprojecten te voorzien en te werken aan een bijhorende planning. Daarnaast is er ook nood aan personeelstijd om het geheel te coördineren.

BU10 De gemeente klimaatproof maken gaat specifiek over het beheer van water. De belangrijkste conclusies op basis van informatie is dat burgers geïnformeerd en gesensibiliseerd worden over de nieuwe realiteit (periodes met veel en weinig neerslag). Beleidsmatig is er enerzijds de noodzaak aan planologische integratie en aanpassingen. Anderzijds is er nood aan een handhavingsbeleid. Om gevolg te geven aan deze beleidsuitdaging moeten de acties die zijn

¹ Werf 1: 'Laten we een boom opzetten' trekt de kaart van vergroening. Werf 2: 'Verrijk je Wijk' stimuleert duurzame renovaties en hernieuwbare energie. Werf 3: 'Elke buurt deelt en is duurzaam bereikbaar' zet in op (fossielvrije) deelmobiliteit. Werf 4: 'Water, het nieuwe goud' bevordert ontharding en hemelwateropvang

opgenomen in het Hemelwater- en droogteplan dat in 2024 werd opgemaakt, uitgevoerd worden. Hiervoor zullen de nodige budgetten nodig zijn. Daarom moet ook lokaal bestuur Nijlen ook maximaal inzetten op regionale samenwerking en subsidiabele projecten.

Versnellen in duurzame renovaties (link met LEKP)

Opvallendste vaststellingen

- In Nijlen is er t.o.v. de referentieregio en de rest van Vlaanderen duidelijk een groter aandeel slecht geïsoleerde woningen
- Betaalbaarheid van renovatie is een belangrijke drempel
- We weten niet exact welke woningen slecht geïsoleerd zijn (ligging: kern, niet-kern; type: gesloten, open, ...; demografisch: oud, jong, ...)
- Er is te weinig kennis van collectieve initiatieven (bijv. Samenaankopen)
- Er is nood aan aannemers/ontwikkelaars die gespecialiseerd zijn in collectieve renovaties

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** - Het huidige aanbod behouden (huisdokter en subsidies)
- De tijdslijn voor het conformiteitsattest behouden (**11**)
- Optie 1:** Verstrengen in de toepassing van het conformiteitsattest (naar alle huurwoningen) (**8**)
- Optie 2:** Meer gemeentelijke subsidies en logistieke ondersteuning voorzien (= ontzorging) (**13**)
- Optie 3:** (uitbetalen van en zoeken naar) Subsidiëring en logistieke ondersteuning door partners laten uitvoeren (**11**)
- Optie 4:** /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Gezien de noodzaak moet het huidige beleid (nuloptie) verdergezet worden. Bij de voorkeursoptie (2) is de vraag welk budget het lokaal bestuur kan vrijmaken en welk verschil (is de subsidiëring een trigger om te renoveren) daar mee gemaakt kan worden? Samenwerking met partners, groepsrenovaties via (Europese) subsidies lijkt hier een optie waar een groter verschil mee gemaakt kan worden.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU07
- Thema Gemeentemonitor: Klimaat, milieu en natuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Hoe realiseren we de ambities/doelstellingen uit het lokaal energie en klimaatpact (LEKP)?

Opvallendste vaststellingen

- Er moet een versnelling komen om meer bomen te planten (ook schaalvergroting)
- Er moet in kaart gebracht worden wanneer burgers extra bomen planten of een haag planten (databaseer)
- Er moet stevig versneld worden inzake collectieve renovaties (af te wegen of hier een regie- of actorrol opgenomen moet worden)
- We moeten versnellen om de doelstelling inzake ontharding te halen
- We moeten ruimte voor water voorzien (hemelwateropvang)
- We moeten versnellen om meer deelwagens aan te bieden tegen 2030
- Om doelstellingen te bereiken zijn er financieringsbehoeften
- De eigen infrastructuur moet optimaler en duurzamer gebruikt worden

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: weten wat we zelf doen, maar niet wat inwoners doen (9)

Optie 1: inzetten op klimaateducatie samen met partners (zeker voor toekomstige generaties) (15)

Optie 2: engagement vertalen naar concrete strategische en operationele doelstellingen (+duidelijk communiceren) (16)

Optie 3: zichtbaar maken van realisaties (in het bijzonder die van het lokaal bestuur) (15)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Wanneer gekeken wordt naar de ambities van het LEKP en de korte looptijd om die te realiseren is het formuleren van doelstellingen op verschillende niveaus aangewezen. Zie ook BU32 over publieke ruimte. Het "horizontaal" inbedden van het LEKP kan de haalbaarheid en effectiviteit van het realiseren van de ambities vergroten.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU08
- Thema Gemeentemonitor: Klimaat, milieu en natuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Klimaatneutraal maken eigen patrimonium

Opvallendste vaststellingen

- Gebrek aan het uitspreken van het beleidsmatig ambitieniveau (wat is deadline?)
- Dit is niet specifiek voor Nijlen (Is er een overzicht van het patrimonium?)
- We hebben iemand nodig die dit coördineert

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: We voeren geen structurele acties uit, we springen op ad hoc opportuniteiten (= kortetermijndenken) **(6)**

Optie 1: Financiële middelen voorzien om patrimoniumprojecten te realiseren (= langetermijninvesteringen) **(14)**

Optie 2: Middelen (mensen en budget) vrijmaken om patrimoniumbeheer uit te voeren **(11)**

Optie 3: Verkopen/downsizen van het eigen patrimonium (=optimaal benutten) **(10)**

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Optie 1 uitvoeren op basis van het patrimoniumplan geniet de voorkeur. Optie 2 en 3 zullen ter sprake komen als er over de uitvoering van het patrimoniumplan wordt gesproken.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU09
- Thema Gemeentemonitor: Klimaat, milieu en natuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

De gemeente klimaatproof maken (klimaat, milieu en natuur) met nadruk op water(beheer)

Opvallendste vaststellingen

- We moeten communiceren, sensibiliseren naar burgers toe over de nieuwe realiteit
- We moeten burgers stimuleren om zich aan te passen aan de nieuwe realiteit
- We moeten ons planologisch aanpassen aan de nieuwe realiteit
- We moeten een handhavingsbeleid hebben voor overtredingen die ingaan tegen de nieuwe realiteit
- De nieuwe realiteit als kan om beleid aan te passen en een voorbeeld op te nemen

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Er wordt momenteel een hemelwater- en droogteplan (HWDP) opgemaakt (**13**)

Optie 1: Implementeren van acties die voortvloeien uit het HWDP, samen met partners (**14**)

Optie 2: /

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Optie 1 is een gevolg van de nuloptie. Voor het uitvoeren van acties zullen budgetten nodig zijn. Regionale samenwerking is hier aan te raden. (Regionale) subsidiëring om projecten uit te voeren vormt een mogelijke meerwaarde.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU10
- Thema Gemeentemonitor: Klimaat, milieu en natuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Hoe de publieke ruimte selectief, kwalitatief, contextueel en toekomstproof inrichten en beheren?

Opvallendste vaststellingen

- Gezien de complexiteit van deze uitdaging moeten we geïntegreerd werken (intern op organiseren)
- We moeten op niveau van buurten/wijken wensen in kaart brengen wat betreft kwalitatieve publieke ruimte
- Klimaatverandering als kans om de publieke ruimte te herinrichten (o.a. beleving)
- Er is nood aan inzicht bij de burger over kwalitatieve publieke ruimte

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Naar best vermogen voeren we ruimtelijke projecten uit zonder te monitoren (status bijv.) **(8)**

Optie 1: Projecten in de toekomst zo uitvoeren dat er een degelijke analyse is op basis van gegevens, maar ook opvolging van de effecten van de ingrepen **(16)**

Optie 2: We moeten op ruimtelijk vlak multidisciplinair en buurtgericht werken **(16)**

Optie 3: De doelstellingen uit het LEKP moeten doelgericht verweven worden in ruimtelijke projecten (projecten dragen bij aan de realisatie van het LEKP) **(15,5)**

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Opties 1, 2 en 3 scoren allen hoog. Zeker optie 1 en 2 zijn complementair. Voor het opvolgen van effecten zijn niet alleen objectieve gegevens belangrijk maar ook de subjectieve beleving van inwoners. Als ruimtelijke projecten meer "datadriven" uitgevoerd worden, vormt dat ook een stimulans om de doelstellingen uit het LEKP als "horizontaal verhaal" doorheen verschillende projecten mee te nemen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU32
- Thema Gemeentemonitor: Ruimte
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

C.1.3 Mobiliteit

De aandacht voor leefbaarheid van kernen en de zachte weggebruiker is voorbij twee decennia toegenomen. Centrumsteden zoals Mechelen en Gent hebben hier een voortrekkersrol in opgenomen, maar ook kleinere steden en gemeenten leveren inspanningen. Leefbaarheid en mobiliteit zijn ook onlosmakelijk verbonden met de inrichting van het openbaar domein. Het herinrichten van het openbaar domein vormt immers vaak een kans om bijv. parkeerplaatsen te ontharden en meer bomen en groen te planten.

De eerste beleidsuitdaging voor deze themagroep is **BU25 Hoe kan de verkeersveiligheid verhoogd worden? Hoe zorgen we voor meer veiligheid voor schoolgaande kinderen en jongeren?** Belangrijke conclusies op basis van informatie is dat het subjectieve veiligheidsgevoel in Nijlen in 2023 hoger lag dan in 2017. Maar daarnaast ook dat er meer gedetailleerde informatie over pijnpunten en gebruikers nodig is en dat veilige schoolfietsroutes meer bekend gemaakt moeten worden. Naar beleidsopties toe is er enerzijds de keuze om het huidige beleid, ingrepen uitvoeren aan de fietsinfrastructuur om de veiligheid te verhogen, verder te zetten. Een samenhangend initiatief is een nauwere samenwerking tussen gemeente en school voor inrichting van veilige fietsinfrastructuur. Scholen dienen ook een sensibiliserende rol naar ouders en kinderen toe op te nemen.

Een specifieke actie voor mobiliteit is **BU26 Hoe kan de leefbaarheid van de dorpskernen bewaakt worden? Hoe gaan we de toenemende verkeersdrukke in de kernen tegen?** Op basis van informatie blijkt dat veel doorgaand verkeer door Nijlenaars zelf wordt veroorzaakt. Ook is de verkeersdrukke hoog omdat de verbindingswegen door de dorpskernen lopen. Ook de parkeerplaatsen in het centrum van Nijlen ontmoedigen het autogebruik niet. De beleids optie die de voorkeur geniet, is het huidige beleid verderzetten. Meer concreet gaat het om een tonnagebeperking, het aanpassen van toegelaten snelheden en monitoring/controle met ANPR-camera's. Deze beleids optie kan echter ook niet losgezien worden van ruimtelijke planning, een parkeerbeleid dat parkeren in de kernen ontraadt en het simuleren van nog meer wandelen, fietsen en deelmobiliteit.

BU27 Hoe stimuleren we modal shift, waarbij mensen worden aangemoedigd om over te stappen van particuliere auto's naar milieuvriendelijkere vervoerswijzen en het weren van vrachtverkeer. Hoe vergroten we het draagvlak bij de bevolking hiervoor? is de derde essentiële beleidsuitdaging voor mobiliteit. Op basis van de informatie uit de meest recente LEKP-rapportage blijkt dat er o.a. nog een groot potentieel is voor deelauto's en – mobiliteit. Als voorkeursoptie wordt hier het (sterker) faciliteren van de modal shift naar voor geschoven. Dit kan a.d.h.v. diverse initiatieven: deelnemen aan/stimuleren van groepsaankopen voor (elektrische) fietsen, inzetten op Hoppin-punten en het stimuleren van deelauto's.

Hoe kan de verkeersveiligheid verhoogd worden? Hoe zorgen we voor meer veiligheid voor schoolgaande kinderen en jongeren?

Opvallendste vaststellingen

- We moeten meer gedetailleerde/fijnmazige informatie hebben over pijnpunten en gebruikers
- De veilige fietsroutes naar school moeten meer bekend gemaakt worden
- De fietsers voelden zich in 2023 wel al veiliger dan in 2017

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Verderzetten van het huidige beleid = ingrepen uitvoeren aan de fietsinfrastructuur om de veiligheid te verhogen en sensibiliseringscampagnes voeren (**13**)

Optie 1: Nauwere samenwerking tussen gemeente en scholen waarbij de gemeente een regierol opneemt (ontwerpen veilige fietsinfrastructuur). De scholen nemen verplicht een sensibiliserende rol op om de veilige routes aan kinderen en ouders te communiceren (**15**)

Optie 2: Het organiseren van vervoer naar de scholen door de gemeente (bijv. schoolbussen) (**2**)

Optie 3: Autoluwe zone in volledig Nijlen/de ruime schoolomgevingen (**11**)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Op basis van de scores lijken een combinatie van de nuloptie en optie 1 aangewezen. Bij optie 1 is wel de vraag in hoeverre nu al wordt samengewerkt met de scholen (is er bijv. een structureel overleg?).

Optie 3 (autoluwe zones) scoort minder goed. Er zijn echter bijv. ook steden en gemeenten die er voor kiezen om de schoolomgeving (uitgebreider dan een schoolstraat) tijdens de "schoolspitsuren" (volledig) vrachtwagen- of autovrij te maken.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU25
- Thema Gemeentemonitor: Mobiliteit
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Hoe kan de leefbaarheid van de dorpskernen bewaakt worden? Hoe gaan we de toenemende verkeersdruk in de kernen tegen?

Opvallendste vaststellingen

- Het doorgaand verkeer wordt in belangrijke mate ook door Nijlenaars zelf veroorzaakt (80% werkt buiten Nijlen)
- Omdat de verbindingswegen door de dorpen lopen, is er een grote verkeersdruk in de dorpskernen
- Er ontbreekt info/data over de verkeersdruk veroorzaakt door fietsers en wandelaars
- Er ontbreekt info over de tevredenheidsscores m.b.t. de impact van snelheidscontroles op de leefbaarheid
- Er is veel parkeergelegenheid in het centrum wat autogebruik van de eigen inwoners niet ontmoedigt

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Het huidige beleid bestaat uit tonnagebeperking, aanpassen van toegelaten snelheden en monitoring/controle met ANPR-camera's (13)

Optie 1: De kern verleggen door handelspanden op andere locaties te vestigen (via vergunningen) (5)

Optie 2: De gewestweg verleggen (5)

Optie 3: Tolwegen om het doorgaand verkeer te ontmoedigen (10)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Op basis van de scores dient het huidig beleid verdergezet te worden. Vraag is of dat afdoende is om deze beleidsuitdaging aan te gaan. Deze beleidsuitdaging heeft een link met BU23 en BU03 (via ruimtelijke planning sturen op de plaats waar ondernemingen zich vestigen). Via parkeerbeleid en ruimtelijke planning, maar ook het stimuleren van deelmobiliteit om de leefbaarheid van kernen verhogen, lijkt noodzakelijk.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU26
- Thema Gemeentemonitor: Mobiliteit
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Hoe stimuleren we modal shift, waarbij mensen worden aangemoedigd om over te stappen van particuliere auto's naar milieuvriendelijkere vervoerswijzen en het weren van vrachtverkeer. Hoe vergroten we het draagvlak bij de bevolking hiervoor?

Opvallendste vaststellingen

- Er is een groot potentieel bij de inwoners om de shift te maken omwille van laag % doorgaand verkeer (er is nood aan een cultuurtransitie)
- Er is een imago probleem:
- Fietsen is gevaarlijk
- Openbaar vervoer is niet goed, trager, moeilijker, ...
- Onvoldoende of onbekende faciliteiten (bijv. Fietsverbindingen)
- Nood om zelf het goede voorbeeld te geven als organisatie
- Onveiligheid wordt vaak veroorzaakt door geen duidelijke keuzes te maken

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: In het huidige beleid wordt ingezet op deelwagens en een tonnagebeperking (voor vrachtverkeer) (**13**)

Optie 1: Particulieren vergoeden om het openbaar vervoer te gebruiken en ook de dienstverlening daarvan verbeteren (**7**)

Optie 2: Autogebruik ontmoedigen door betalend parkeren in te voeren en het circulatieplan aan te passen (**6**)

Optie 3: Faciliteren van de modal shift via diverse initiatieven (via burgerparticipatie):

- groepsaankopen (elektrische) fietsen
- deelauto's stimuleren
- Hoppin-punten (**14**)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Deze uitdaging heeft een duidelijke link met BU08 (LEKP) i.v.m. deelmobiliteit. Op basis van de huidige stand van zaken van het LEKP is een versnelling noodzakelijk. Ook hier is het belangrijk om waar mogelijk samen te werken of in te stappen op bovenlokale initiatieven.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU27
- Thema Gemeentemonitor: Mobiliteit
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

C.1.4 Werking lokaal bestuur

Ook lokale besturen worden geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt. Omgevingsambtenaren, maar ook technische profielen zijn bijv. moeilijk te vinden. Op het Vlaamse bestuursniveau was er de vorige legislatuur een financiële intensive om te fusioneren en werd het bovenlokale niveau ook verdeeld in referentieregio's. De nieuwe bestuursperiode op lokaal niveau zal moeten uitwijzen wat de meerwaarde en efficiëntiewinst van de referentieregio's is. Het spreekt voor zich dat er ook voor het thema lokaal bestuur een aantal essentiële beleidsuitdagingen werden geformuleerd.

De conclusies voor **BU19 Voldoende gekwalificeerd personeel aantrekken en houden** zijn dat werken in de eigen gemeente, maar ook de unieke omgeving van het lokaal bestuur Nijlen meer onder de aandacht gebracht moeten worden. Ook het optimaal benutten van de nieuwe rechtspositieregeling en het gebruiken van alternatieve manieren om bepaalde functies/taken in te vullen zijn belangrijke vaststellingen. Wat betreft de beleidsopties is het een gegeven dat het om een en-en-verhaal zal moeten gaan. Als eerste moet het selectieproces verduidelijkt en vereenvoudigd worden. Als tweede moet de evolutie in het kader van de regionale rechtspositieregeling opgevolgd en toegepast worden. Ook het profileren van lokaal bestuur Nijlen als duurzame werkgever is een belangrijke beleids optie in combinatie met de twee bovenstaande.

Voor **BU20 Efficiënt en effectief samenwerken met regionale overheden/initiatieven en hogere overheden** is de conclusie dat niet alle samenwerkingsverbanden binnen de referentieregio zijn opgenomen. Het aantal samenwerkingsverbanden blijft dan ook onoverzichtelijk. Daarom moet per samenwerkingsverband telkens afgewogen worden wat de effectieve meerwaarde is. De referentieregio is voor bovenlokale samenwerking ook zoveel mogelijk de richtinggevende gebiedsafbakening al is er geen éénduidige oplossing (bijv. Rivierenland/IOK)

In functie van de draagkracht en capaciteit van het lokaal bestuur Nijlen is er ook **BU21 Hoe sterker regionaal samenwerken**. Gebaseerd op de 12 aanbevelingen uit de regionale inspiratienota voor het Rivierenland is dé vaststelling dat schaalvergroting noodzakelijk is. In eerste instantie moet dat gebeuren door deel te nemen aan regionale initiatieven om de dienstverlening (bijv. technologie en data) en bestuurskracht (bijv. regionale talentenpool) te versterken.

Voldoende gekwalificeerd personeel aantrekken en houden

Opvallendste vaststellingen

- Een duurzaam personeelsbeleid is belangrijk
- We moeten werken in de eigen gemeente (nog) meer in "de markt" zetten
- We moeten ons als werkgever ook duidelijk differentiëren tegenover andere lokale besturen (Waarom kiezen voor Nijlen en niet voor een ander lokaal bestuur?)
- We moeten de mogelijkheden van de nieuwe RPR gebruiken om onze concurrentiepositie op de arbeidsmarkt te versterken
- We moeten alternatieve manieren toepassen en blijven zoeken om zeldzame en kritieke functies in te vullen (samenwerking met andere lokale besturen, samenwerking met bureaus voor specifieke profielen, ...)

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** Het personeelsbeleid blijft behouden zoals het nu is (**1**)
- Optie 1:** Inzetten op employer branding, ons profileren als duurzame werkgever (=communicatie) (**15**)
- Optie 2:** Het selectieproces verduidelijken, faciliteren, professionaliseren en vereenvoudigen (**16**)
- Optie 3:** In het kader van de nieuwe RPR het ingezet regionaal proces verder volgen en elkaar niet beconcurreren (**14**)
- Optie 4:** /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Optie 1, 2 en 3 scoren hoog. Het aantrekken en houden van gekwalificeerd personeel zal een en-en-verhaal zijn.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU19
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Efficiënt en effectief samenwerken met regionale overheden/initiatieven en hogere overheden (participatie samenwerkingsverbanden)

Opvallendste vaststellingen

- Optimale afstemming i.f.v. de referentieregio is noodzakelijk (nog niet alle samenwerkingsverbanden zitten in de referentieregio)
- Het aantal samenwerkingsverbanden zorgt voor chaos. Er is overlap en het is onoverzichtelijk

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: We behouden de huidige samenwerkingsverbanden en houden ons niet bezig met mogelijke optimalisatie (**8**)

Optie 1: We blijven ad hoc kijken waar de samenwerkingsverbanden effectief een meerwaarde zijn (**13**)

Optie 2: We sluiten voor alles aan bij de referentieregio (**7**)

Optie 3: We sluiten aan bij platformen en het beleid dat is ontwikkeld door hogere overheden (**14**)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

De voorkeursoptie is optie 3. Uit de gekozen opties komt echter niet naar voor dat de samenwerkingsverbanden kritisch onder de loep genomen zullen worden. Aansluiten voor alles bij referentieregio is een optie die laag scoort. Het verminderen en optimaliseren van de samenwerkingsverbanden is echter noodzakelijk.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU20
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Hoe sterker regionaal samenwerken?

Opvallendste vaststellingen

- Schaalvergroting is noodzakelijk (het debat moet geopend worden)
- Het is geen evidentie, er is geen éénduidige oplossing (bijv. Rivierenland/IOK)

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** We laten het fusiedebat op ons afkomen en reageren reactief **(8)**
- Optie 1:** Deelnemen aan regionale initiatieven om de dienstverlening te versterken (kennis, expertise, ...) **(17)**
- Optie 2:** Bekijken of een fusie een mogelijke opportuniteit is **(15)**
- Optie 3:** Ruimtelijke realisaties worden gebaseerd op een regionale visie **(13)**
- Optie 4:** /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Optie 2 i.v.m. een fusie scoort ook hoog. Het maken van een voorbereidende analyse is hier aan te raden.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU21
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

C.1.5 Zorg, gezondheid en wonen

Gezien de demografische evolutie, de technologische vooruitgang en de krapte op de arbeidsmarkt blijft (betaalbare) zorg ook deze legislatuur een grote uitdaging. Onlosmakelijk verbonden met betaalbare zorg, maar ook met gezondheid is aangepast en betaalbaar wonen. Burgers kloppen niet zelden met vragen of verwachtingen aan bij het meest nabije bestuursniveau, het lokaal bestuur. Omdat welzijn, gezondheidszorg en wonen beleidsdomeinen waarvoor beleid grotendeels door andere overheden of organisaties wordt beslist of uitgevoerd moet het een continu aandachtspunt zijn om af te wegen of het lokaal bestuur een rol moet spelen en zo ja of dat dan als regisseur en/of actor is.

De kansarmoedeindex steeg de voorbije 10 jaar van 2 naar 6%. De hulpvragen die verband houden met armoede kennen een stijgende complexiteit en hebben vaak betrekking op meerdere levensdomeinen. Om de beleidsuitdaging **BU02 Afname mentaal welbevinden= sociaal-emotionele draagkracht van de burger daalt** aan te gaan, is een beleid met verschillende aspecten nodig. Als eerste is een intense samenwerking met de woonmaatschappij nodig om o.a. het bindend sociaal objectief (BSO) te behalen. Daarnaast is de bestending van de huidige samenwerkingsverbanden en verdere uitbouw op regionaal niveau rond activering noodzakelijk. Ook de optie om de dienst Wonen uit te breiden met een woonbegeleider moet in overweging genomen worden.

BU52 Zorg is kwalitatief en toegankelijk voor iedereen en **BU49 Hoe mensen voldoende ondersteunen in het langer alleen thuis blijven wonen? Hoe zorgen we ervoor dat elke zorgbehoevende de geschikte poetshulp kan krijgen van zodra dit nodig is?** gaan in hoofdzaak over thuiszorg. Uit cijfers en evoluties zijn de belangrijkste conclusies dat de vergrijzing toeneemt, dat de zorgvraag vaak complex (combinatie van zorgvragen) is en dat mantelzorgers soms onder druk staat doordat ze o.a. ook werkgerelateerde verplichtingen hebben. De beleidsoptie die hier de voorkeur geniet, is het versterken van de rol van het lokaal bestuur Nijlen als toegankelijke en kwaliteitsvolle actor binnen de thuiszorg met specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen. Daarmee samenhangend dient ook ingezet te worden op de logistieke en financiële ondersteuning en samenwerking met partners (bijv. FERM). Ook burgers moeten verdere administratieve (aanvraag zorgbudget bijv.) en financiële (bijv. mantelzorgtoelage) ondersteuning krijgen.

Een andere groep die nood heeft aan zorg of opvang zijn baby's en peuters. **BU51 De capaciteit van de kinderopvang voor 0-3-jarigen is te klein. Hoe zorgen we dat iedereen gebruik kan maken van kwalitatieve kinderopvang? Hoe integreren we de buitenschoolse activiteiten in de kinderopvang?** gaat daarover. Belangrijke vaststellingen op basis van cijfers zijn dat zowel voor de opvang van baby's en peuters als voor de buitenschoolse kinderopvang de vraag groter is dan het aanbod. De nood aan voldoende opvangplaatsen is ook een bovenlokaal probleem en niet specifiek voor Nijlen. De voorkeursoptie die hier naar voorgeschoven wordt is om de huidige werking voor beide doelgroepen te behouden. Enerzijds het aanbod buitenschoolse kinderopvang, anderzijds de werking via het (centrale) Lokaal Loket Kinderopvang. Belangrijke wijziging die er voor de buitenschoolse kinderopvang aankomt is de invoering van het BOA-decreet tegen 2026. In dat verband dient lokaal bestuur Nijlen een visie en plan klaar te hebben om samen te werken met aanbieders van vrijetijdsactiviteiten en de integratie ervan in de buitenschoolse kinderopvang.

De aankooprijzen voor woningen en appartementen zijn ook in Nijlen de vorige legislatuur enorm gestegen. Demografisch is er ook het gegeven dat het aantal singles tegen 2040 zal stijgen hetgeen ook invloed heeft op de woningnood. De beleidsuitdaging hier is dan ook **BU49 Hoe kunnen wonen betaalbaar houden voor alle doelgroepen (jonge gezinnen, singles, senioren...)** Belangrijkste conclusie voor het lokaal bestuur is dat er nood is aan alternatieve woonvormen en financieringsmodellen (bijv. kangoeroewonen, coöperaties, ...). Voorstel van beleids optie hier is om als lokaal bestuur burgers te sensibiliseren en informeren over nieuwe financieringsmodellen en het oprichten van een wooncoöperatie te stimuleren (waar mogelijk in samenwerking met andere lokale besturen en partners).

Ook de nood voor inwoners voor wie de private huur- of koopmarkt geen optie is, blijft hoog. **“BU46 Er is nood aan voldoende betaalbare sociale woningen (huur of koop) die ook geschikt zijn voor de meest kwetsbare groepen en voldoen aan de normen inzake duurzaamheid en kwaliteit”** is daarom de 2de essentiële beleidsuitdaging over wonen. De belangrijkste conclusies is dat er meer ingezet moet worden op sociaal huren en kopen. Daarom is het nodig om in deze beleidsperiode binnen Woonschakel harder te regisseren inzake de realisatie van sociale woningen.

Afname mentaal welbevinden= sociaal- emotionele draagkracht van de burger daalt. Beperkttere terugval op sociale context en toenemende psychische problemen

Opvallendste vaststellingen

- Team hulpverlening stelt vast dat de hulpvragen van de cliënt zich op meerdere levensdomeinen bevinden en in complexiteit toenemen.
- 20% van de Belgische bevolking loopt het risico op armoede of sociale uitsluiting. Dit is het percentage personen die leven met een armoederisico en/of in ernstige materiële en sociale deprivatie en/of in een huishouden met een zeer lage werkintensiteit.
- De kansarmoedeindex steeg de afgelopen 10 jaar van 2% naar 6% in Nijlen. Vooral de criteria arbeid (75.7%) , inkomen (67.6%), opleiding (75.7%) en huisvesting (89.2%) worden het meest als onvoldoende beschouwd te worden.

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Het huidige beleid verderzetten zonder veranderingen

Optie 1: Intense samenwerking met de woonmaatschappij om het bestand alsook de kwaliteit aan sociale woningen te verhogen. Hierbij kan het gaan om nieuwe projecten, maar eveneens renovatie van bestaande woningen. Met als prioriteit het behalen van het BSO.

Optie 2: De huidige samenwerkingsverbanden rond activering bestendigen en verder uitbouwen op regionaal niveau. Maar ook de uitbreiding van de lokale dienst arbeidstrajectbegeleiding.

Optie 3: Uitbreiding dienst 'wonen' met een woonbegeleider.

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

Advies TriFinance

We herhalen hier dat de armoedeproblematiek in Nijlen relatief gezien minder groot is dan bijv. de referentieregio. Zet hier dus in tot verhouding van de omvang van de uitdaging.

Relevant hier is ook wat de toekomstige beleidsinitiatieven zullen zijn om de grote groep langdurig zieken te activeren. Wat zal de rol van het lokaal bestuur hierin zijn?

Ook bij optie 3 is er de vraag of de problematiek voor wonen in Nijlen van dien aard is dat er een extra personeelslid aangeworven moet worden. Is samenwerking op regionale schaal hier bijv. een optie?

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU02
- Thema Gemeentemonitor: Armoede
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch

- Impact: hoogste

Er is nood aan voldoende betaalbare sociale woningen (huur of koop) die ook geschikt zijn voor de meest kwetsbare groepen en voldoen aan de normen inzake duurzaamheid en kwaliteit

Opvallendste vaststellingen

- BSO-realiseatie: nog 59 woningen te realiseren tegen 2025
- Er moet ingezet worden op sociale huurwoningen (op basis van wat er gerealiseerd en gepland is, zullen er voldoende sociale koopwoningen zijn)
- Er is te weinig informatie over de staat en energiezuinigheid van sociale woningen. Te weinig informatie over het type sociale woning dat kandidaat-huurders nodig hebben
- Het aantal inwoners en de nood aan het aantal wooneenheden zal de komende jaren (zie projectie naar 2040) stijgen. Wellicht zal ook de vraag naar sociale huisvesting stijgen
- Naast de uitdagingen op de sociale huurmarkt moeten ook de uitdagingen op de private huurmarkt aangepakt worden. Ook de kansen moeten in kaart gebracht worden

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Er wordt samengewerkt met Woonschakel inzake sociale huisvesting (sociale koopwoning, huurwoning en verhuur via sociaal verhuurkantoor). Woonschakel neemt een regie- en actorrol op **(10)**

Optie 1: We regisseren harder binnen Woonschakel om hun doelstellingen inzake sociale woningen te realiseren (ook inzake onderbezetting van woningen en huurprijzen) **(14)**

Optie 2: Woningeigenaars die sociaal willen verhuren financieel ondersteunen bij renovatie (voorwaarde is ook dat ze x aantal jaar sociaal verhuren) **(8)**

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Het harder inzetten op regisseren/sturen binnen Woonschakel vereist dat er binnen lokaal bestuur Nijlen een (politieke) consensus is over de acties die Woonschakel moet ondernemen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU46
- Thema Gemeentemonitor: Wonen en woonomgeving
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Hoe kunnen wonen betaalbaar houden voor alle doelgroepen (jonge gezinnen, singles, senioren...)

Opvallendste vaststellingen

- Er is nood aan andere woonvormen en financieringsmodellen (bijv. Kangoeroewoningen, coöperaties, ...)
- Er is nood aan betaalbare kwalitatieve huur- en koopwoningen

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: De rol binnen Wooschakel verder opnemen voor sociaal kopen en huren en voor het overige een beperkte rol spelen **(9)**

Optie 1: Burgers sensibiliseren over nieuwe woonvormen (bijv. Coöperatie) **(13)**

Optie 2: Burgers sensibiliseren/informereren over nieuwe financieringsmodellen (bijv. Coöperatie) en als lokaal bestuur bijv. Zo'n coöperatie als proefproject oprichten **(14,5)**

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Kijk hier zeker naar voorbeelden bij andere gemeenten, zowel in het binnen- als buitenland. Intergemeentelijk samenwerking lijkt hier ook aangewezen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU48
- Thema Gemeentemonitor: Wonen en woonomgeving
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Hoe mensen voldoende ondersteunen in het langer alleen thuis blijven wonen? Hoe zorgen we ervoor dat elke zorgbehoevende de geschikte poetshulp kan krijgen van zodra dit nodig is?

Opvallendste vaststellingen

- Mantelzorg daalt sterk terwijl de bevolking vergrijst
- Te weinig cijfers over wachttijden terwijl dit een belangrijke indicator is
- Het zorgdecreet en de uitvoering ervan stuur erop aan dat mensen langer thuis moeten blijven wonen
- Veroudering van de bevolking die thuis woont zorgt voor verhoogde zorgnoden
- Dit is niet specifiek voor Nijlen

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: De eigen werking behouden: thuiszorg, samenwerking met FERM, mantelzorgtoelage behouden en de ondersteuning van de sociale dienst (bijv. aanvragen zorgbudget enz.) **(15)**

Optie 1: - Mantelzorgers ondersteunen op verschillende vlakken (o.a. toelage verhogen)

- Dagopvang voor ouderen organiseren (als gemeente of via partners) **(10)**

Optie 2: Aanvullende thuiszorg terug uitbreiden **(8)**

Optie 3: Uitbreiding van zorgkrediet door Vlaamse Overheid **(8)**

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

/

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU49
- Thema Gemeentemonitor: Zorg en gezondheid
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

De capaciteit van de kinderopvang voor 0-3-jarigen is te klein. Hoe zorgen we dat iedereen gebruik kan maken van kwalitatieve kinderopvang? Hoe integreren we de buitenschoolse activiteiten in de kinderopvang?

Opvallendste vaststellingen

- Het is een bovenlokaal probleem. Er moeten op Vlaams niveau prioriteiten gesteld worden
- De vraag is groter dan het aanbod zowel voor de bko als voor de opvang voor baby's en peuters
- De puzzel voor tweeverdieners zal alleen maar groter worden (een hoog tewerkstellingspercentage zorgt ook voor een grote nood)
- De aanvragen via het lokaal loket kinderopvang stijgen mede door de bekendmaking van het loket, maar de stijging is ook een maatschappelijk gegeven

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Huidige werking behouden: Lokaal Loket Kinderopvang, BKO 3-12-jarigen, Lokaal Overlegplatform Kinderopvang (LOK) **(16)**

Optie 1: - Vanuit gemeente zelf opvang voor 0-3-jarigen aanbieden of (een) pande(n) ter beschikking stellen voor partners **(9)**

Optie 2: Extra personeel voor de BKO aanwerven of externe speler aantrekken om het tekort op te vangen **(11)**

Optie 3: Faciliteren van vrijetijdsactiviteiten in de kinderopvang, samenwerking aangaan met aanbieders **(13)**

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Hier wordt gekozen om het huidige beleid verder te zetten. Belangrijke bedenking is wel wat de impact van het BOA-decreet zal zijn. In dat opzicht is optie 3 ook belangrijk. Sowieso wordt de impact van het BOA-decreet best projectmatig aangepakt. Voor de eventuele tekorten (en de rol die het lokaal bestuur hierin moet spelen) werd geen beleids optie naar voor geschoven. Het is aangewezen om te kijken welke rol het lokaal bestuur hier al dan niet in moet spelen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU51
- Thema Gemeentemonitor: Zorg en gezondheid
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoogste

Zorg is kwalitatief en toegankelijk voor iedereen.

Opvallendste vaststellingen

- vergrijzing
- wijzigende wetgeving die sterk inzet op langer thuis blijven wonen
- complexiteit van de zorg, toename mensen met dementie (die langer mogen thuisblijven), meer alleenstaande, meer mensen met psychische problematiek (lange wachtlijsten voor begeleiding)
- meer tweeverdieners waardoor inkomensgerelateerde bijdrage voor zorg financieel zwaar doorweegt op budget. Hierdoor wordt gekozen voor beperktere zorg in uren en taken (bv via dienstencheques)
- mogelijke mantelzorgers kunnen omwille van professionele verplichtingen minder zorg opnemen dan ze zelf willen

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: thuiszorg in Nijlen blijft georganiseerd zoals het nu wordt georganiseerd

Optie 1: we versterken onze rol als toegankelijke en kwaliteitsvolle actor binnen de thuiszorg, zeker voor de meest kwetsbare doelgroepen

Optie 2: we versterken onze rol als toegankelijke en kwaliteitsvolle actor binnen de thuiszorg, zeker voor de meest kwetsbare doelgroepen en ondersteunen andere aanbieders (financieel, logistiek) en versterken onze samenwerking (bv met LDC)

Optie 3: we versterken onze rol als toegankelijke en kwaliteitsvolle actor binnen de thuiszorg, zeker voor de meest kwetsbare doelgroepen en regisseren het werkveld zodat het aanbod tegemoet komt aan de behoefte

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

We zijn de meest geschikte actor in het werkveld om een sterke rol op te nemen naar de kwetsbare doelgroepen, omwille van het hulpverleningsaanbod binnen een lokaal bestuur
gezien de complexiteit van de beleidsuitdaging is verder uitbouw

Advies TriFinance

Bij de gekozen optie (2) zal het essentieel zijn om de financiële en logistieke ondersteuning zeer goed te definiëren. Regionale samenwerking is hier ook aan te bevelen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU52
- Thema Gemeentemonitor: Zorg en gezondheid
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoogste

C.2 Beleidsuitdagingen met hoge en gemiddelde impact

C.2.1 Armoede (hoge en gemiddelde impact)

Verdoken armoede: Hoe kunnen we organisatiebreed aandacht hebben voor deze blinde vlek.

Opvallendste vaststellingen	1/10 Vlamingen en 14% van de Vlaamse kinderen leeft in armoede. Deze burgers staan lang niet allemaal op de radar van (hulpverlenings)organisaties. Willen we armoede echt aanpakken dan moet er ook aandacht zijn voor wat verborgen blijft. Armoede bevindt zich op verschillende dimensies en kan zich binnen verschillende levensdomeinen situeren. (Netwerk Armoede en ATD Vierde Wereld)
Beleidsopties (met score)	Nuloptie: Het huidige beleid verderzetten zonder veranderingen Optie 1: Organiseatiebreed aandacht voor dit thema en deze doelgroep. In al onze hulp-, dienstverlening en communicatie dienen we de 'armoedebril' op te zetten. Dit om zoveel mogelijk burgers te bereiken. Optie 2: / Optie 3: / Optie 4: /
Toelichting door de diensten	Enkel door de armoedebril organisatiebreed op te zetten, kunnen we de blinde vlek van personen in armoede verkleinen.
Advies TriFinance	De armoedeproblematiek is in Nijlen relatief gezien beperkt. Dat neemt niet weg dat een "organisatiebrede" alertheid voor de uitdaging positief is.
Referenties	▪ Code Beleidsuitdaging: BU54▪ Thema Gemeentemonitor: Armoede▪ BU workshop of deskresearch: Deskresearch▪ Impact: hoog

C.2.2 Economie (hoge en gemiddelde impact)

Hoe trekken we nieuwe, startende ondernemers aan?

Opvallendste vaststellingen

- Enkel een geïntegreerde aanpak werkt (=complex)
- Ondernemers zijn een heel diverse groep
- In een dorp is het netwerk belangrijk
- De kwaliteit van de publieke ruimte is belangrijk voor de beleving
- Wat is de ambitie en wat is de rol van de gemeente? Vraag die beantwoord moet worden?
- Nijlen is een relatief klein bestuur dus het uitwerken van een uitgebreid beleid voor ondernemers is niet evident
- Als lokaal bestuur moeten we de regelgeving voor ondernemingen vereenvoudigen, eenvoudig houden en waar nodig ondersteunen bij het doorlopen van procedures
- Als lokaal bestuur moeten we ontmoeting tussen ondernemingen en lokaal bestuur faciliteren
- De samenwerking tussen de middelbare scholen en ondernemingen moet structureel gefaciliteerd worden

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** - Lokaal bestuur Nijlen verschaft informatie en vervult een doorverwijsfunctie naar andere interessante actoren (bijv. Voka)
- Ontmoeting tussen ondernemers onderling en met het lokaal bestuur wordt gestimuleerd door 2x per jaar een ontmoetingsdag/-moment **(14)**

Optie 1: Via ruimtelijke planning en subsidiëring kunnen bepaalde types ondernemingen in geselecteerde zones aangetrokken worden (hier moet ook rekening gehouden worden met een multifunctionele invulling en het toewerken naar de "15 minutenstad/-gemeente") **(15)**

Optie 2: De samenwerking met technische scholen versterken met als doel het aantal ondernemingen te laten stijgen. Bijv. in samenwerking met technische scholen "proof of concept" (technische) ondernemingen oprichten **(13)**

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

▪ /

Advies TriFinance

De scores van de nuloptie, optie 1 en 2 zijn ongeveer even hoog. Het behouden van het huidige beleid is vanzelfsprekend. Optie 2 (samenwerking met scholen) kan ondernemerschap in de gemeente stimuleren. Dit kan allicht geïntegreerd worden in bestaande initiatieven van de scholen.

Via optie 1 kan gestuurd worden op de "bundeling" (bijv. verkooppunten dagelijkse producten) van ondernemingen wat een versterkend effect kan hebben. Het is hier aan te raden om bijv. met een proefproject te starten en ook naar goede voorbeelden van andere gemeente te kijken. Hier is ook een duidelijk link met de beleidsuitdagingen over de buurtgerichte werking.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU03
- Thema Gemeentemonitor: Economie
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: gemiddeld

Duurzame lokale landbouwbedrijven. Hoe zorgen we lokaal voor een goede combinatie van landbouwbedrijven en natuur. Rechtszekerheid en rendabiliteit gecombineerd met duurzame werkwijze.

Opvallendste vaststellingen

- Uit het landbouwrapport (<https://provincies.incijfers.be/dashboard/dashboard/landbouw>) blijkt dat het aantal landbouwbedrijven in Nijlen vrij stabiel is gebleven. De gebruikte oppervlakte is tot 2012 gestegen, maar neemt licht af sindsdien.
- Grote delen van de landbouwsector hebben rendabiliteitsproblemen. Er is ook een mogelijk spanningsveld tussen natuurherstel en landbouw. Als de gemeente wil inzetten op herwaardering van natuur en bossen wil verbinden, is het aangewezen een visie uit te werken die kan begeleiden naar een evenwichtige indeling van intensieve en extensieve landbouw, rekening houdende met de ruimte voor natuur en met tegelijk economisch rendabel model.
- Er zijn al een aantal landbouwbedrijven die inzetten op korte keten. Mogelijk kan dit beter in kaart worden gebracht en kan er nog verder onderzocht worden welk potentieel er is om dit te vergroten, aangezien het kan leiden tot een meer rendabele lokale landbouw binnen ecologische grenzen.

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** We laten landbouwbedrijven zelf zich afstemmen tegenover de bovenlokale regelgevingen en zelf toewerken naar een rendabel bedrijfsmodel.
- Optie 1:** We bevragen de landbouwbedrijven en zullen waar nodig faciliteren in hun keuzes. Natuurherstel wordt beperkt om geen restricties voor landbouw te creëren.
- Optie 2:** We bevragen de landbouwbedrijven en werken actief mee aan een lokale landbouw/voedselvisie en strategie in de gemeente. Daarnaast werken we ook aan een visie op natuur en omgeving, zodat beide op elkaar afgestemd kunnen worden.
- Optie 3:** We bevragen de landbouwbedrijven en werken actief een lokale landbouw/voedselvisie en strategie uit. Daarnaast werken we aan een visie op natuur en omgeving die mogelijk gevolgen zal hebben voor de mogelijke landbouwactiviteiten.
- Optie 4:** /

Toelichting door de diensten

Deze optie biedt de meeste kans om een economisch en ecologisch rendabele toekomstvisie uit te werken voor landbouwbedrijven. Deze optie geeft ook de kans om toekomstig natuur- en landschapsherstel uit te zetten over langere termijn.

Advies TriFinance /

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU14
- Thema Gemeentemonitor: Economie
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: gemiddeld

C.2.3 Klimaat, milieu en natuur (hoge en gemiddelde impact)

Elektrificatie wagenpark: opvolgen, faciliteren en ruimtelijk begeleiden

Opvallendste vaststellingen

- Het aantal publieke laadpunten in Nijlen ligt ver onder het gemiddelde van de regio
- Er is nog marge op het elektriciteitsnet voor bijkomende afname van elektriciteit via laadpalen
- Omwille van premies en fiscale maatregelen zal het aantal elektrische wagens in de toekomst stijgen en moet het aanbod aanlaadplan volgen

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** Het Vlaams premiestelsel en de Vlaamse laadpaalstrategie wordt gevolgd (**14**)
- Optie 1:** We voeren een lage emissiezone in in Nijlen (**2**)
- Optie 2:** Het eigen wagenpark elektrificeren (**11**)
- Optie 3:** **Streven naar minder wagens en meer deelwagens stimuleren (15)**
- Optie 4:** /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Sowieso zal de nuloptie hier verder gevolgd moeten worden. De voorkeursoptie (2) sluit aan bij het meer leefbaar maken (BU23) van de kernen en het LEKP (BU08) en is daar beter geplaatst als beleidsoptie.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU12
- Thema Gemeentemonitor: Klimaat, milieu en natuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: gemiddeld

De relatie met de burger onderhouden en verbeteren

Opvallendste vaststellingen

- We beschikken niet over voldoende en representatieve info om juiste conclusies te trekken
- Tevredenheid digitale dienstverlening is te laag t.o.v. de eigen ambitie
- We hebben nood aan info/meting per digitaal profiel en per type dienstverlening
- Er is een overaanbod aan informatie en de snelheid van wijzigingen is groot
- Er is een groeiende bereidheid om mee te praten over hoe Nijlen bestuurd wordt/hoe zaken georganiseerd moeten worden. De huidige manier van participatie is ontoereikend.
- We moeten onze huidige communicatie en communicatiekanalen evalueren bijsturen zodat de tevredenheid over de communicatie stijgt
- We moeten initiatieven nemen om de burgers voldoende te informeren én opvolgen of burgers zich beter geïnformeerd voelen
- We moeten blijven inzetten op het verbeteren en bekend maken van de digitale dienstverlening

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: - De huidige inspanningen inzake communicatie behouden en geen extra inspanningen doen
- Het verderzetten van de kanalenstrategie
- Verder werken met de huidige visie en die niet verbeteren of aanpassen (**6**)

Optie 1: Structureel data opvolgen over klantentevredenheid (communicatie, dienstverlening en participatie) en waar nodig bijsturen (**12**)

Optie 2: Communicatie en dienstverlening afstemmen op profielen/types van burgers (rapport Studio Dott) (**15**)

Optie 3: We focussen ons op meer gerichte participatie en professionalisering van participatie door intern de kennis op te bouwen (**5**)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

▪
/

Advies TriFinance

Er is een rapport om communicatie en dienstverlening af te stemmen op verschillende types burgers. Hier kunnen dus acties voor geformuleerd worden.

Qua verbeteren van de relatie met de burger verwijzen we hier ook naar de uitdaging rond het buurtgericht werken. Door integraal te werken voor en met een buurt zal de relatie verbeteren. Optie 3 (i.v.m. participatie) die minder hoog scoort zal daar deel van uitmaken.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU16
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: gemiddeld

C.2.4 Lokaal bestuur (hoge en gemiddelde impact)

Hoe gebiedsgericht werken als lokaal bestuur?

Opvallendste vaststellingen

- Gebiedsgericht werken biedt veel voordelen door het combineren van expertises
- Er is nood aan een actuele inventaris/overzicht van wie aan welke projecten/acties werkt voor welke doelstellingen
- De huidige organisatiestructuur en -cultuur is niet afgestemd op dienstoverschrijdende samenwerking
- Er is momenteel geen data op wijkniveau
- Er moet gedefinieerd worden wat een wijk of gebied is

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: /

Optie 1: /

Optie 2: /

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Deze beleidsuitdaging werd niet opgenomen in de laatste workshop en zal nog behandeld worden door de deelnemers van de workshop over gebiedsgerichte werking. Het verslag van de workshop over gebiedsgerichte werking is in de bijlagen toegevoegd.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU58
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: gemiddeld

Zorgen dat de dienstverlening up-to-date en toegankelijk is, ook met specifieke focus op e-inclusie

Opvallendste vaststellingen

- Er is een hoge en stabiele tevredenheid over de loketvoorzieningen. Dat ondanks de veranderingen de laatste jaren (Blijven inzetten op face-to-face contacten is dus belangrijk)
- De tevredenheid over de communicatie van het lokaal bestuur en burgers die zich voldoende geïnformeerd voelden bleef in 2023 nagenoeg gelijk t.o.v. 2020
- De tevredenheid over digitale dienstverlening ligt lager dan die aan het loket en t.o.v. de referentieregio
- 1 op 4 had in 2023 geen mening over de tevredenheid over digitale dienstverlening
- 1 op 8 komt naar het gemeentehuis voor producten die online aangevraagd kunnen worden
- Producten moeten zowel via het loket als online aangeboden blijven worden

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: De huidige dienstverlening en toepassingen worden enkel aangepast wanneer ze wettelijk verplicht zijn of er (grote) klachten zijn) **(6)**

Optie 1: Inzetten op de ondersteuning van burgers op het vlak van digitale vaardigheden ("digital empowerment") **(10)**

Optie 2: De gemeentelijke website gebruiksvriendelijk(er) en toegankelijk(er) maken (eventueel ook app of andere toepassingen) **(13)**

Optie 3: Inzetten op face-to-facecontacten, maatwerk, naar de burger toestappen **(9)**

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Deze uitdaging heeft een duidelijk link met BU31. De aanvulling is hier ook dezelfde. Aandachtspunt is wel om ook te blijven inzetten op fysieke dienstverlening aangezien er altijd een deel van de bevolking niet volledig mee zal zijn (zie ook cijfers bij BU31).

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU17
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoog

Digitaliseren van dienstverlening en werking op een kwalitatieve en veilige manier.

Opvallendste vaststellingen

- Hogere overheden digitaliseren hun dienstverlening met impact op het lokaal bestuur.
- Digitale ontwikkelingen evolueren steeds sneller en het aanbod wordt steeds ruimer. Verwachtingen van onze burger evolueren ook mee.
- De digitale kloof vergroot, een deel van onze burgers/medewerkers is digitaal niet mee. Er is een ruim aanbod om de kloof te verkleinen.
- Cybercriminaliteit neemt toe, burgers verwachten een hoge expertise hierin van hun lokaal bestuur. Deze is niet altijd goed en voldoende aanwezig bij onze medewerkers.

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: We laten de digitalisering verder op ons afkomen en werken reactief.

Optie 1: We bepalen een beperkt aantal ontwikkelingen en voeren deze uit. Daarnaast zijn er acties rond e-inclusie en cyberveiligheid echter deze staan niet in verband met elkaar.

Optie 2: We werken projectmatig rond digitalisering waarbij e-inclusie en cyberveiligheid geïntegreerd zijn.

Optie 3: Digitalisering wordt ingebouwd in onze werking en onze processen.

Optie 4: We digitaliseren onze processen en dienstverlening op basis van een visie 'Iedereen digitaal' en strategische keuzes.

Toelichting door de diensten

Digitaliseren zonder visie is niet efficiënt en doelgericht. Digitaliseren zonder visie zorgt voor een onduidelijke digitale dienstverlening voor burger en medewerker en bestendigt de digitale kloof. Het niet maken van strategische keuzes o.b.v. een visie of

Advies TriFinance

Neem bij deze uitdaging ook zeker optie 2 (projectmatig werken) mee. Scope, stakeholders, planning en bijsturen waar nodig zijn essentieel voor succesvolle digitaliseringstrajecten

Werk waar mogelijk samen met andere lokale besturen (bijv. LB 365) of partners om digitale trajecten te ontwikkelen of te laten landen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU18
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoog

Hoe omgaan met anderstalige inwoners? (=bredere vraag dan OKAN- klassen)

Opvallendste vaststellingen

- De diversiteit naar herkomst is de afgelopen decennia toegenomen in België:
- Het aandeel van de Belgen met Belgische achtergrond is afgenomen van 80,5% in 2003 naar 72,7% in 2013 en 65,5% in 2023.
- Het aandeel Belgen met een buitenlandse achtergrond steeg

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Het huidige beleid verderzetten zonder veranderingen

Optie 1: Een organisatiebrede kijk en aanpak zijn vereist. Visie uitwerken rond en tools aanreiken aan onze medewerkers om de anderstalige burger een kwalitatieve dienstverlening aan te bieden + te betrekken bij de initiatieven die leven binnen onze gemeente

Optie 2: /

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

Advies TriFinance

Deze uitdaging is in vergelijking met bijv. de referentieregio relatief voor Nijlen. Zet hier middelen en mensen in in verhouding tot de omvang van de uitdaging (zeker bij het ontwikkelen van eventuele tools).

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU29
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoog

Hoe gaan we om met een meer multiculturele samenleving

Opvallendste vaststellingen

zie beleidsuitdaging 29

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Het huidige beleid verderzetten zonder veranderingen

Optie 1: Als lokaal bestuur hebben we een voorbeeldfunctie in het omgaan met multiculturaliteit. Zodoende kunnen we onze burgers stimuleren om zich hiervoor open te stellen.

Optie 2: /

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

Op dit moment zijn er al enkele initiatieven: praatcafé voor anderstaligen, taalpunt bib, team hulpverlening, werkgroep e-inclusie, Buurtpunt

Advies TriFinance

Hier wordt verwezen naar BU29 i.v.m. anderstalige inwoners

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU37
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoog

(moeder)taalgebruik van burgers / anderstaligheid

Opvallendste
vaststellingen

Zie BU 29 en BU 37

Beleidsopties
(met score)

Nuloptie: Zie BU 29 en BU 37

Optie 1: Zie BU 29 en BU 37

Optie 2: /

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door
de diensten

/

Advies TriFinance

Zie BU 29 i.v.m. anderstaligheid

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU57
- Thema Gemeentemonitor: Lokaal bestuur
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoog

C.2.5 Mobiliteit (hoge en gemiddelde impact)

Hoe kunnen we een parkeerbeleid ontwikkelen dat de beschikbare ruimte in de kernen effectief herstructureert en teruggeeft aan de inwoners?

Opvallendste vaststellingen

- Dit is geen typisch verhaal voor Nijlen alleen
- Er is nood aan cijfers i.v.m. types verplaatsing en de tijdsbesteding van gebruikers
- We weten niet hoeveel parkeerplaatsen we hebben in elke kern
- Parkeerbeleid staat niet op zich, het hangt ook samen met het creëren van randvoorwaarden (bijv. veilige fietsinfrastructuur)
- Er is nood aan een dynamisch parkeerbeleid
- Er moet meer ingezet worden op deelsystemen
Implementeer verschillende parkeerzones met aangepaste regels en tarieven
- Bekijk of parkeerplaatsen heringericht kunnen worden in groene ruimte (ontmoetingsplaats, speelterrein, beplanting, ...)
- Breng noden van de stakeholders in kaart (en/of) haal ze uit het mobiliteitsplan
- Stimuleer en ondersteun (ook door inrichting publiek domein) alternatieve vervoersopties (deelauto's, fietsen, carpoolen, ...)

Beleidsalternatieven (met score)

Nuloptie: Het volgen van het mobiliteitsplan (blauwe zones, kortparkeren en beheersen van de huidige parkeerplaatsen) **(13)**

Optie 1: Inzetten op alternatieve vervoersmiddelen zodat minder parkeerplaatsen nodig zijn voor voertuigen. De gewonnen ruimte wordt terug ingevuld met groen. Er komt ook extra fietsinfrastructuur en fietsenstallingen **(16)**

Optie 2: Ontmoedigen van parkeren in de kernen en aanmoedigen van parkeren buiten de kernen (betalend parkeren binnen de kernen en gratis buiten de kernen) **(10)**

Optie 3: Meer gebundelde betalende parkeerpleinen creëren **(0)**

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Optie 2 en 3 scoorden hier laag. Voorbeelden uit andere steden en gemeenten tonen wel aan dat differentiatie in tarieven en parkeren buiten de kernen sturende elementen zijn die de leefbaarheid verhogen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU23
- Thema Gemeentemonitor: Mobiliteit

- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoog

C.2.6 Onderwijs en vorming (hoge en gemiddelde impact)

Bereik Nijlense scholen voor Nijlense jongeren?

Opvallendste vaststellingen

- Er is een lichte stijging van de instroom en een lichte daling van de uitstroom. Dat is ok.
- Twee secundaire scholen is een ruim aanbod voor een dorp/relatief kleine gemeente

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: We behouden het onderwijsbeleid zoals het is (met geplande uitbreidingen) en het huidige aanbod (9)

Optie 1: /

Optie 2: /

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Het huidige beleid wordt verdergezet.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU30
- Thema Gemeentemonitor: Onderwijs en vorming
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: gemiddeld

C.2.7 Ruimte (hoge en gemiddelde impact)

De gemeente dient een rol te spelen in haar kernversterking door actief in te zetten op aankoop en verkoop en ontwikkeling van strategisch gelegen gronden

Opvallendste vaststellingen

- Strategische locaties moeten in kaart gebracht worden op basis van criteria
- Er is onderzoek nodig naar meer flexibele inzet van strategische locaties
- Hoe houd je rekening met de noden van verschillende soorten doelgroepen op strategische locaties
- De gemeente moet het selecteren, aankopen en verkopen van die strategische locaties een autonome rol kunnen spelen

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Op ad hocbasis worden gronden en gebouwen aangekocht zonder duidelijke strategie (**7**)

Optie 1: Op basis van een plan/strategie waarin opgenomen is waar welke functies moeten komen, wordt er ook proactief gehandeld i.s.m. partners. Dit al dan niet vanuit een AGB (**15**)

Optie 2: Er wordt minstens onderzocht wat de samenwerkingsmogelijkheden zijn met andere gemeenten (met de nodige budgetten) (**16**)

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten /

Advies TriFinance /

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU35
- Thema Gemeentemonitor: Ruimte
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoog

De uitdaging om van het Kerkplein een leef- en beleefruimte te maken met diverse functies

Opvallendste vaststellingen

- Het kerkplein is nu een "kerkparking"
- De verkeersstromen staan een leef- en beleefruimte in de weg
- Er is relatief weinig groen in de kern

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Parkeerplaatsen blijven waarbij er ruimte is voor markt, kermis en evenementen (auto komt op de 1ste plaats) **(5)**

Optie 1: Het Kerkplein moet terug een plaats worden om te ontmoeten en verblijven (en te vieren). Dat heeft o.a. Een groen inrichting tot gevolg) **(14)**

Optie 2: De N13 moet via de Broechemsesteenweg lopen (durven kiezen voor voorstel uit mobiliteitsplan en beeldkwaliteitsplan) **(14)**

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Optie 2 (verleggen weg) is een actie om het kerkplein meer leefbaar te maken. Zie hier ook de link met BU26. Het kerkplein zou een eerste project kunnen zijn om één van de kernen meer leefbaar te maken.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU36
- Thema Gemeentemonitor: Ruimte
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoog

C.2.8 Samenleven (hoge en gemiddelde impact)

Eenzaamheid bij burgers

Opvallendste vaststellingen

- Het zijn geen specifieke cijfers voor Nijlen, maar de context van Nijlen is ook niet uniek
- Het aantal singles en ouderen zal stijgen in de toekomst wat mogelijk tot meer eenzaamheid zal leiden
- De tevredenheid over sociale cohesie in de buurt is hoog
- Sterke link met:
 - rouw en verlies
 - financiën
 - cohesie buurt
 - mobiliteit
 - kennis over ontmoetingsmogelijkheden
 - mobiliteit (uit de seniorenbevraging blijkt dat "de straat" de plaats is waar ze anderen ontmoeten)
- Zijn er preventieve acties mogelijk i.p.v. de eenzamen te willen bereiken of op zoek te gaan naar?
- Eenzaamheid mag niet stereotiep benaderd worden. Ook jongeren en mensen met een migratieachtergrond kunnen zich eenzaam voelen.
- Wat doen we al en op welke grenzen botsen we? (bijv. Leestafel bib is zo populair dat er te weinig capaciteit is en er geen reclame meer voor wordt gemaakt)

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Behouden werking LDC De Geburen, werking Buurtpunt, Leestafel Bib, Buurtzorg Bevel en nandelbabbels (15)

Optie 1: Terug inzetten op fysieke ontmoetingsplekken (bijv. Zitbanken, petanquevelden, ...) (11)

Optie 2: Mogelijkheden om uit te besteden/extra aanbod te creëren via bureau of platform (Hoplr, Helpper) (11)

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Het huidige beleid waarbinnen al heel wat initiatieven worden genomen, wordt verdergezet.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU56
- Thema Gemeentemonitor: Samenleven
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: gemiddeld

Hoe kan het Buurtpunt verduurzaamd worden?

Opvallendste vaststellingen

- Opmaak van een businessplan is aangewezen voor verduurzaming met o.a. focus op financiële aandacht en afstemming van noden en aanbod
- De bekendmaking van het aanbod is nodig
- Subsidies is nice to have maar geen must
- Gemeente moet investeren in buurtpunt (o.a. om sociaal zwakkeren te helpen)

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Het Buurtpunt Nijlen blijft en de werking ervan blijft behouden zoals het is (15)

Optie 1: Buurtpunt Nijlen krijgt een eigen gebouw waar de werking verder uitgebouwd kan worden en waar ruimte voor uitbreiding van het aanbod is (13)

Optie 2: Buurtpunt Nijlen zoekt samenwerkingen en extra financiële middelen. Op basis daarvan zijn verduurzaming van de werking en een extra aanbod mogelijk. (9)

Optie 3: Buurtpunt Nijlen wordt kritisch onder de loep genomen op basis van kerntaken van sociaal/gemeentelijk beleid en wordt mogelijk gedonwsized (6,5)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Op basis van de workshops bleek dat er gezocht wordt naar een manier om het buurtpunt te verduurzamen. De nuloptie werkt daar echter niet aan. Daarom is optie 2 toch een te verkiezen optie. Bij andere lokale besturen en/of door gesprekken met partners kan een business case opgemaakt worden om de werking van het buurtpunt te verduurzamen.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU38
- Thema Gemeentemonitor: Samenleven
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoog

Hoe kan de sociale cohesie, de dorpsgemeenschap versterkt worden? Hoe houden we de lach in ons dorp en de zin om te ontmoeten?

Opvallendste vaststellingen

- De tevredenheidscijfers zijn goed. Die moeten behouden blijven.
- De houding t.o.v. diversiteit moet verhogen. Dat is een taak van het lokaal bestuur omdat het dicht bij de burgers staat.

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: We ondersteunen initiatieven, verenigingen die burgers samenbrengen en aanvullend organiseren we een eigen aanbod zoals we het op dit moment doen (18)

Optie 1: We zetten zelf extra in op initiatieven (op basis van noden) en organiseren die zelf (7)

Optie 2: We ondersteunen verenigingen, organisaties, personen die een extra aanbod (willen) creëren/organiseren in onze gemeente en zorgen voor een degelijk kader (=regierol) (5)

Optie 3: We combineren extra personeelsinzet en extra financiële en logistieke ondersteuning voor extra aanbod en vullen hiaten in het aanbod in (zelf of met externe partners) (5)

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

Gezien de hoge tevredenheid van burgers en sociale cohesie (survey gemeentemonitor 2023) is het verderzetten van het huidig beleid de te verkiezen optie.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU40
- Thema Gemeentemonitor: Samenleven
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoog

C.2.9 Vrije tijd en cultuur (hoge en gemiddelde impact)

Vrijwilligerswerking voor eigen projecten en voor het verenigingsleven. Waar kunnen we als Nijlen WEL het verschil maken en de goesting/motivatie behouden. Bij de verschillende doelgroepen, jong en oud. Ook kunnen omgaan met losse engagementen, creatief o

Opvallendste vaststellingen

- Dit moet gezien worden in een ruimere context: de maatschappij verandert snel en het verenigingsleven/vrijwilligerswerk evolueert niet mee aan hetzelfde tempo. In hoeverre kan het lokaal bestuur hier een impact op hebben?
- Er is nood aan ondersteuning. Meer zicht op specifieke problemen en oplossingen.
- Er is een ontbrekende generatie. Vrijwilligers zijn ofwel ouderen ofwel jongeren. Hoe bereiken we mensen die lossen engagementen willen opnemen?
- Is er voldoende zicht op wie welk vrijwilligerswerk wil doen? (Give a day?, er wordt vaak in dezelfde vijver gevist, andere?)
- We zijn nog niet uitgepraat over dit onderwerp

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Het vrijwilligersbeleid blijft behouden zoals het is. **(11,7)**

Optie 1: Gemeente Nijlen gaat meer inzetten op het ondersteunen en faciliteren van vrijwilligerswerking in onze gemeente en voor onze verenigingen **(14)**

Optie 2: We pleiten bij de Vlaamse Overheid en kijken naar regionale samenwerkingen om vrijwilligerswerkingen extra te ondersteunen **(11)**

Optie 3: Er is geen ondersteunende rol weggelegd voor de gemeente en kijken naar de koepelorganisaties van verenigingen **(3)**

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

/

Advies TriFinance

De noden van verenigingen zijn in andere gemeenten vaak dezelfde. Projectmatig samenwerken met andere besturen die hierop willen inzetten, kan een meerwaarde zijn. Ook partners met een grote expertise over vrijwilligerswerk vormen een meerwaarde.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU45
- Thema Gemeentemonitor: Vrije tijd en cultuur
- BU workshop of deskresearch: Workshops
- Impact: hoog

C.2.10 Werk

Levert de krapte op de arbeidsmarkt problemen op voor lokale ondernemingen om vacatures in te vullen?

Opvallendste vaststellingen

- De gekende data is de beschreven krapte op de arbeidsmarkt (Hfdst 2.2 'Vacatures en krapte op de arbeidsmarkt' van 'provincies.in.cijfers' rapport Nijlen). Een krappere wordende arbeidsmarkt is de huidige evolutie. In 2023 waren er 357 gemelde vacatures voor Nijlen. Vacatures kunnen ingedeeld worden naar het gevraagde opleidingsniveau, de gevraagde ervaring en sector. Nood in sectoren als ICT, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs urgent zichtbaar.
- Op basis van de veronderstelling dat bedrijven in Nijlen dezelfde standaardnormale verdeling volgen als bedrijven in andere gemeenten in de provincie, kan geconcludeerd worden dat de statistische waarneming van krapte op de arbeidsmarkt van toepassing is in Nijlen. De data toont geen verdere prognose in de tijd. Krapte gaat vergroten. (vanwege leeftijds piramide, vergrijzing & ontgroening)

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** Focus op gemeente als werkgever (voorbeeldfunctie): De instroom van gekwalificeerd personeel vergroten, investeren in opleidingsprogramma's voor bestaand personeel, speerpunten GPTW verder uitbouwen.
- Optie 1:** Lokale werkgelegenheid stimuleren: Het bestuur kan initiatieven nemen om lokale werkgelegenheid te stimuleren, bijvoorbeeld door het bevorderen van stageplaatsen voor jongeren of het ondersteunen van programma's voor werkervaring.
- Optie 2:** Promoot ondernemerschap in de gemeente: Organiseren van evenementen, workshops en campagnes die ondernemerschap en ondernemersgeest aanmoedigen bij jongeren, studenten en andere potentiële ondernemers. Creëer een cultuur van ondernemerschap.
- Optie 3:** Stimuleren van lokale economie: Het bestuur kan de lokale economie stimuleren door promotiecampagnes voor lokale bedrijven en het ondersteunen van lokale initiatieven en projecten. Nijlen aantrekkelijker maken. Goed wonen én werken.
- **Optie 4:** Faciliteren van samenwerking: Het bestuur kan de samenwerking tussen lokale ondernemingen bevorderen door het organiseren van netwerkevenementen en het faciliteren van samenwerkingsverbanden.

Toelichting door de diensten

Ondernemerschap aanmoedigen is helpen de arbeidskrachte aan te pakken door de demografie van werkenden (met juiste profielen) te vergroten. Wij opteren ervoor om in te zetten op de 3 opties. Daar deze levensdomeinen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Advies TriFinance

Op basis van bestaande en toekomstige initiatieven voor lokale ondernemers gerichte acties (bijv. toeleiding via scholen, traject activering, ...) nemen, is een te verkiezen optie. Hierbij is de vraag steeds wat de capaciteit (arbeidstijd en budget) van het lokaal bestuur Nijlen is en wat de rol kan zijn in een complexe context als de arbeidsmarkt.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU04
- Thema Gemeentemonitor: Werk
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: gemiddeld

Hoe kunnen we meer werkkansen creëren voor de zwakste doelgroepen

Opvallendste vaststellingen

Een fijnmazige definitie van zwakste doelgroepen is nodig. Een aanpak op maat is daarna vereist. Gemeentemonitor heeft statistieken over werkloosheid naar tijdsduur en werkloosheid naar herkomst. Deze volgen het provinciale gemiddelde. Algemene spanningsratio ligt echter hoger.

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Gemeente als voorbeeldfunctie en stemt eigen personeelsbeleid af aan kansen geven aan kansarmen.

Optie 1: Ondernemerschap stimuleren om zo meer jobs te creëren. Dit zorgt voor een bijdrage om de spanningsratio naar beneden te brengen (tot een provinciaal gemiddelde)

Optie 2: Ontwikkel i.s.m. arbeidsorganisaties programma's voor vaardigheidstraining en beroepsopleidingen, specifiek gericht op de behoeften van de doelgroepen, om hun arbeidsvaardigheden te verbeteren.

Optie 3: Stage- en leerwerkplekken: Faciliteer samenwerkingen met lokale bedrijven om stage- en leerwerkplekken te creëren, waardoor deelnemers waardevolle werkervaring kunnen opdoen en hun kansen op een betaalde baan vergroten.

Optie 4: Begeleiding en ondersteuning: Bied begeleiding en ondersteuning aan bij sollicitaties, het opstellen van cv's en het ontwikkelen van jobvaardigheden, om de toegang tot werk te vergemakkelijken.

Toelichting door de diensten

Meer ondernemerschap is meer kansen genereren voor passende jobs, ook voor mensen uit de zwakste doelgroepen.

Advies TriFinance

Stimuleren van ondernemerschap voor zwakke doelgroepen kan een optie zijn voor een deel van die doelgroep. Hier komt echter heel wat bij kijken. Is de schaal van het lokaal bestuur Nijlen en de omvang de doelgroep groot genoeg om hier individueel op in te zetten. Samenwerking op regionaal niveau is hier een betere optie. Zie in dat verband bijv. ook de werking van De Punt in Gent.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU06
- Thema Gemeentemonitor: Werk
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoog

C.2.11 Zorg en gezondheid

Nood aan beleid rond hangjongeren (niet benaderen als problematiek, maar als kans)

Opvallendste vaststellingen

- Rondhangen mag benaderd worden vanuit een positieve invalshoek. We kiezen er dan ook voor om rondhangen als een fenomeen en niet als een probleem te benoemen. Rondhangen is van alle tijden en leeftijden. Rondhangen is een recht. We streven er dan ook naar om rondhangen als tijdverdrijf te normaliseren en te faciliteren. We willen iedereen stimuleren om te praten over en vooral met rondhangende jongeren.
- Kinderen en jongeren maken intensief gebruik van de publieke ruimte. Ze spelen en sporten er, ontmoeten elkaar om te babbelen, maken gebruik van de faciliteiten of wachten er – op elkaar, op het openbaar vervoer, ... Bij kinderen benoemen we dit grotendeels als spelen, bij tieners en jongeren kleven volwassenen en de samenleving daar snel de term 'rondhangen' op.
- Recht op ruimte, recht op rondhangen. We mogen zeggen dat kinderen en jongeren het recht hebben om rond te hangen in de publieke ruimte. We moeten er op letten dat er niet te veel beperkingen opgelegd worden op het publieke karakter van publieke ruimte. Het is belangrijk dat volwassenen beseffen dat de publieke ruimte voor kinderen en jongeren deel uitmaakt van hun dagelijkse leefwereld en daardoor ook de nodige beleidsaandacht verdient.

Beleidsopties (met score)

- Nuloptie:** We werken geen nieuw of bijkomend beleid rond hangjongeren uit.
- Optie 1:** De samenwerking met Arktos vzw blijft behouden waarbij jeugdopbouwwerkers oog hebben voor maatschappelijk kwetsbare jongeren en ook kunnen inspelen op eventuele overlast die hangjongeren wel creëren (of hierrond positieve actie realiseren).
- Optie 2:** We nemen als lokale overheid jeugdopbouwwerk zelf in handen. Met jeugdopbouwwerk is er aandacht voor hangjongeren die voor anderen problematisch overkomen en kan er ingespeeld worden op jongeren die wel opvolging nodig hebben.
- Optie 3:** We kiezen voor jeugdopbouwwerk met de expertise van een externe partner (zoals bv. Arktos) maar voorzien zelf als lokaal bestuur ook middelen om formele jeugdruimte met aanbod te voorzien en daarbij intens samen te werken met externe partner(s).

Nuloptie: Optie 4: /

Toelichting door de diensten

Een externe partner zorgt voor meer continuïteit bij afwezigheid van jeugdopbouwwerker (externe partner zorgt voor vervanging - is intern erg moeilijk.).

Er liggen kansen in meer samenwerking met een jeugdopbouwwerker (maar hiervoor ontbreekt nu de tijd

Advies TriFinance

Tijdens de workshop van de vooranalyse (wat willen we weten?) bleek dat deze uitdaging beperkt was voor Nijlen. Is het hier nodig om jeugdopbouwwerk in te zetten? Zo ja, moet dat dan niet heel gericht gebeuren?

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU39
- Thema Gemeentemonitor: Zorg en gezondheid
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: gemiddeld

Hoe stimuleren we het psychisch welzijn van de mensen? Specifiek: Is de huidige socio-emotionele omkadering van de Nijlense jongeren voldoende?

Opvallendste vaststellingen

Vlaamse jongeren rapporteren algemene tevredenheid, maar meer mentale en fysieke klachten. (Departement Zorg Vlaanderen)

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: Bestendigen van het huidige aanbod en de huidige partnerschappen binnen de ELZ. (JAC Nijlen, Kinder- en jeugdraad, Huis van het Kind, Arktos, netwerktafels GGZ, ...)

Optie 1: Nagaan welke eventuele noden en uitdagingen er vanuit onderwijs worden gedetecteerd.

Optie 2: /

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door de diensten

Een grote rol is weggelegd voor onderwijs daar zij het dichtst bij de doelgroep staan.
/

Advies TriFinance

De ELZ heeft in 2023 ook een omgevingsanalyse uitgevoerd. De voorgestelde optie zal allicht resulteren in informatie die al gekend is.

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU50
- Thema Gemeentemonitor: Zorg en gezondheid
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoog

Welke zorg is er nodig voor de groeiende groep personen met een zorgnood? (mensen met een beperking, mensen met dementie, mensen met psychische kwetsbaarheid...)

Opvallendste vaststellingen

- vergrijzing: de grootste groep mensen is tussen 55-65 jaar, deze groep wordt ouder en er zal dus een grotere groep personen met een zorgnood zijn de komende decennia. (bron = website statistiek Vlaanderen)
- Gelijklopend met argument 1 wordt de groep personen met dementie ook groter. (website expertisecentrum dementie)
- Ouderenbevraging in Nijlen (in de loop van 2023) : 23% geeft aan alleen te wonen, 89% wil niet verhuizen uit hun vertrouwde omgeving, 26,1% geeft aan hulp nodig te hebben bij persoonlijke verzorging, 35,1% geeft aan hulp nodig te hebben bij huishoudelijke taken, 7% van de bevroegde ouderen verblijft in een woonzorgcentrum => de uitdaging is om mensen zo lang mogelijk een kwaliteitsvol leven in hun eigen vertrouwde omgeving te bieden.
- Vanuit de dienst gezinszorg wordt aangegeven dat de problematieken van de ouderen complexer worden (vb. psychische problemen in combi fysieke beperkingen), waardoor de druk op de omgeving en de zorgsector groter wordt.
- Akabe Tinamoe Nijlen: (afdeling van scouts specifiek voor jongeren met een beperking) stoppen met hun activiteiten. Het vrijetijdsaanbod voor jongeren met een beperking wordt daardoor kleiner.

Beleidsopties (met score)

Nuloptie: engagement dementievriendelijke gemeente , JAC-werking in Nijlen, samenwerking met LDC De Geburen en de woonzorgcentra, dienst gezinszorg en aanvullende thuiszorg, mantelzorgtoelage ouderen en mensen met een beperking, convenant met Inter

Optie 1: communicatie rond het zorgaanbod, rond aangepast wonen, een infogids (ook papieren versie)

Optie 2: problematiek ronde vereenzaming : bewust zijn van deze problematiek en acties organiseren of opportuniteiten aangrijpen die zich voordoen (met partners)

Optie 3: /

Optie 4: /

Toelichting door
de diensten

We doen al best heel waardevolle acties, kunnen nog uitgebreid worden (zie optie 1 en 2)

Advies TriFinance

Denk bij eventuele uitbreiding naar optie 1 en 2 goed wat de rol van het lokaal bestuur is (regisseur of actor) en werk regionaal samen (groot deel zorgaanbod is hetzelfde voor omliggende gemeenten)

Referenties

- Code Beleidsuitdaging: BU53
- Thema Gemeentemonitor: Zorg en gezondheid
- BU workshop of deskresearch: Deskresearch
- Impact: hoog

D Bijlagen

D.1 In omgevingsanalyse

D.1.1 Kerncijfers

Op de volgen pagina's zijn de belangrijkste omgevingscijfers uit de [gemeentemonitor](#) terug te vinden. Er wordt telkens vergeleken met het Vlaams Gewest. Meer cijfers en thema's zijn terug te vinden op de website van de gemeentemonitor. Daar kan tevens vergeleken worden met de referentieregio, individuele lokale besturen, ...

Demografie

Hoeveel inwoners telt Nijlen? Verjongt de bevolking of vergrijsst ze? En hoe divers is de bevolking?

Inzicht in de bevolkingstendensen is essentieel om het beleid uit te tekenen. Zo zal een groei van het aantal kinderen zich eerst laten voelen in de kinderopvang, later in het basisonderwijs en ten slotte in het secundair onderwijs. De vergrijzing van de bevolking op haar beurt creëert een grotere behoefte aan voorzieningen voor ouderen.

Indicator	Nijlen	Vlaams Gewest
Bevolking		
Inwonersaantal	23.409	6.774.807
Vreemdelingen	3,5%	10,5%
Personen van buitenlandse herkomst	10,2%	26,3%
Structuur van de bevolking		
Inwoners naar leeftijd		
- jonger dan 19 jaar	20,9%	21,6%
- 20 tot 59 jaar	50,2%	50,6%
- ouder dan 60 jaar	28,9%	27,9%
Groene druk: <i>aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64-jarigen</i>	36,5%	37,6%
Grijze druk: <i>aantal 65-plussers / aantal 20-64-jarigen</i>	37,7%	36,8%
Demografische afhankelijkheidsratio: <i>(aantal 0-19-jarigen + aantal 65-plussers) / aantal 20-64-jarigen</i>	74,2%	74,4%
Aantal huishoudens	9.888	2.926.471
Huishoudens naar grootte		
- 1 persoon	27,9%	33,1%
- 2 personen	36,3%	34,0%
- 3 personen	15,9%	13,6%
- 4 of meer personen	19,9%	19,3%
Ontwikkeling van de bevolking		
Aangroei van de bevolking 10 jaar: <i>natuurlijk accres + migratiesaldo</i>	5,5%	6,2%
Natuurlijk accres: <i>aantal geboortes - aantal overlijdens</i>	-1,5 per 1.000 inwoners	-0,6 per 1.000 inwoners
Migratiebewegingen		
- totale inwijking	48,5	65,3
- totale uitwijking	40,6	53,3
- migratiesaldo: <i>aantal inwijkingen - aantal uitwijkingen</i>	7,9	12,0
- migratie-intensiteit: <i>aantal inwijkingen + aantal uitwijkingen</i>	89,1	118,6
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Prognoses		
Prognose inwonersaantal (2040)	24.370	7.100.891
Prognose inwoners naar leeftijd (2040)		
- jonger dan 19 jaar	19,3%	20,4%
- 20 tot 59 jaar	46,7%	48,4%
- ouder dan 60 jaar	34,0%	31,2%
Prognose aantal huishoudens (2040)	10.865	3.167.298
Prognose huishoudens naar grootte (2040)		
- 1 persoon	32,9%	35,6%
- 2 personen	36,5%	33,5%
- 3 personen	12,8%	12,7%
- 4 of meer personen	17,8%	18,2%

Economie en werk

Hoe ziet het ondernemingsweefsel in Nijlen eruit? Kent het een solide groei? Hoeveel jobs zijn er? Wordt er veel gependeld vanuit Nijlen of naar Nijlen?

Onderstaande indicatoren belichten het economisch weefsel, de werkgelegenheid en de pendelbewegingen van en naar Nijlen. Een economisch duurzame gemeente of stad is een aantrekkingspool die vraag en aanbod op elkaar afstemt en die economisch veerkrachtig is. Ze beschikt over een brede waaier aan activiteiten die zorgen voor een maatschappelijke meerwaarde, werkgelegenheid en waardig werk voor iedereen.

Hoe groot is het aandeel inwoners op arbeidsleeftijd in Nijlen? Hoeveel daarvan zijn er echt aan het werk? Hoeveel werkenden werken thuis? Hoeveel inwoners zijn werkzoekend en wat is hun profiel? Hoeveel werkzoekenden zijn er per vacature?

Een hoge werkzaamheidsgraad en een lage werkzoekendengraad zijn nodig voor een economisch leefbare en duurzame gemeente of stad. Dat veronderstelt een goede afstemming tussen werkzoekenden en werkaanbiedingen. Inzicht in het profiel van de werkzoekenden is essentieel voor initiatieven die focussen op het wegnemen van knelpunten bij werkzoekenden en voor het doelmatig verbinden van vraag en aanbod.

Indicator	Nijlen	Vlaams Gewest
Economie		
Economisch weefsel		
Bruto toegevoegde waarde per inwoner	18.338 euro	39.507 euro
Bezettingsgraad van bedrijventerreinen	83,7%	85,7%
Bezoldigde werkgelegenheid: verdeling over hoofdsectoren		
- primair	0,7%	0,6%
- industrie	10,5%	15,0%
- bouw	8,6%	5,7%
- tertiair	32,9%	45,2%
- quartair	47,3%	33,5%
Jobratio	18,3 jobs per 100 inwoners	36,8 jobs per 100 inwoners
Netto-jobcreatie	2,8%	2,0%
Pendel		
- inkomende pendel naar de gemeente	54,1%	-
- uitgaande pendel vanuit de gemeente	86,2%	-
Ondernemingen		
Aantal btw-plichtige ondernemingen	2.359	714.083
Btw-plichtige ondernemingen		
- natuurlijke personen	45,3%	44,1%
- rechtspersonen	54,7%	55,9%
Demografie van de onderneming		
- oprichtingsratio: <i>aantal oprichtingen</i>	11,1	11,6
- stopzettingsratio: <i>aantal stopzettingen</i>	7,2	6,7
- netto-groeiratio: <i>oprichtingsratio - stopzettingsratio</i>	4,0	4,8
- turbulentieratio: <i>oprichtingsratio + stopzettingsratio</i>	18,3	18,3
	... per 100 ondernemingen	... per 100 ondernemingen
Vestigingen naar bedrijfstak		
- primair	2,5%	2,2%
- secundair	26,1%	17,8%
- tertiair	56,1%	64,1%
- quartair	15,4%	15,9%

Werk		
Beroepsbevolking en thuiswerk		
Activiteitsgraad: <i>aantal beroepsbevolking / totale bevolking op arbeidsleeftijd</i>	81,5%	79,7%
Thuiswerk: <i>inwoners die aan thuiswerk doen</i>	27%	31%
Werkzaamheid		
Werkzaamheidsgraad: <i>aantal werkenden / totale bevolking op arbeidsleeftijd</i>	78,4%	75,2%
Werkzaamheidsgraad, naar geslacht		
- mannen	81,9%	78,6%
- vrouwen	75,0%	71,6%
Werkzaamheidsgraad, naar herkomst		
- België	79,0%	78,3%
- EU	76,6%	65,9%
- niet-EU	62,7%	57,5%
Werkzoekenden		
Werkzoekendengraad: <i>aantal werkzoekenden zonder werk / totale beroepsbevolking</i>	4,1%	5,7%
Werkzoekendengraad, naar geslacht		
- mannen	3,9%	5,7%
- vrouwen	4,3%	5,8%
Werkzoekendengraad, naar leeftijd		
- 15-24 jaar	8,0%	10,2%
- 50-64 jaar	5,1%	5,3%
Langdurig werkzoekenden zonder werk	50,5%	46,5%
Spanningsratio: <i>aantal werkzoekenden zonder werk / aantal openstaande vacatures</i>	6,7	3,0
Werkloosheid		
Werkloosheidsgraad, naar herkomstgroep: <i>aantal werklozen volgens KSZ / totale beroepsbevolking</i>		
- Belgische herkomst	2,5%	2,5%
- EU-herkomst	3,4%	4,9%
- niet-EU-herkomst	5,7%	9,1%

Welzijn

Aspecten rond inkomen en armoede, onderwijs en vorming en zorg en gezondheid bepalen mede het welzijn van inwoners.

Hoeveel inwoners in Nijlen hebben een inkomen onder de kritische grens? Hoeveel inwoners ervaren betalingsmoeilijkheden? Hoeveel kinderen lopen risico op onderwijskansarmoede? Armoede is de uitsluiting op verschillende levensdomeinen: inkomen, arbeid, wonen, energie, onderwijs, gezondheidszorg, vrije tijd, enzovoort. Armoede is multidimensionaal en is meer dan een te krap inkomen.

Stijgt of daalt het aantal leerlingen in Nijlen? Hoeveel leerlingen hebben niet het Nederlands als thuistaal? Hoeveel lopen door schoolse vertraging het risico om de schoolcarrière niet te voltooien? Zijn de inwoners tevreden over de onderwijsvoorzieningen? Een leefbare en duurzame gemeente of stad heeft een kwaliteitsvol en breed aanbod aan onderwijsvoorzieningen. Die liggen verspreid over het grondgebied en zijn afgestemd op de behoeften van de inwoners. Dat aanbod stelt kinderen en jongeren in staat om de schoolcarrière te voltooien en een eindkwalificatie te halen.

Voelen de inwoners van Nijlen zich gezond en zijn ze dat ook? Is er voldoende opvang voor baby's en kinderen? En voor ouderen? Bereikt de preventieve gezondheidszorg de inwoners? In welke mate zorgen de inwoners van Nijlen voor elkaar? Een goede fysieke en psychische gezondheid is een basisvoorwaarde om te kunnen participeren in de maatschappij. Die gezondheid wordt beïnvloed door onder meer de leeftijd, erfelijke factoren, levensstijl en de leef- en werkomgeving. Een leefbare en duurzame gemeente of stad voorziet in een kwaliteitsvol, gediversifieerd, bereikbaar en betaalbaar aanbod aan zorg- en gezondheidsvoorzieningen. Dit aanbod is afgestemd op de behoeften van de inwoners, sluit aan bij de vertrouwde leefomgeving en weerspiegelt de diversiteit van de samenleving. Fysieke en financiële drempels mogen geen belemmering zijn om ervan gebruik te maken.

Indicator	Nijlen	Vlaams Gewest
Armoede		
(Vervangings)inkomen		
Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner	22.763 euro	21.926 euro
Inwoners met fiscaal inkomen beneden kritische grens		
- individuele aangiften	16,2%	17,0%
- gemeenschappelijke aangiften	2,1%	3,4%
Personen met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering	12,1%	14,6%
Personen met (equivalent) leefloon	0,29%	0,62%
Betalingsmoeilijkheden en energie-armoede		
Inwoners met betalingsachterstand	1,2%	1,0%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden	6%	11%
Inwoners in subjectieve armoede	13%	16%
Energie-armoede huishoudens		
- budgetmeters elektriciteit	9,0	16,8
- budgetmeters aardgas	6,9	15,7
	... per 1.000 toegangspunten	... per 1.000 toegangspunten
Huishoudens in waterarmoede	1,9%	1,9%
Armoede bij kinderen en jongeren		
Kansarmoede-index van Kind en Gezin	6,1%	12,6%
Onderwijskansarmoede-indicator (OKI)	0,43/4	1,00/4
Kinderen in gezin met zeer lage werkintensiteit	4,4%	10,3%
Leerlingen die een schooltoeslag ontvangen		
- 3-5 jaar	25,4%	35,7%
- 6-11 jaar	26,8%	38,0%
- 12-17 jaar	28,1%	36,6%

Onderwijs en vorming		
Aantal leerlingen/studenten en aantrekkingskracht onderwijs		
Leerlingen kleuteronderwijs, naar vestigingsplaats	33,0 leerlingen per 1.000 inwoners	36,1 leerlingen per 1.000 inwoners
Leerlingen kleuteronderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	94,0%	76,3%
- thuistaal niet-Nederlands	5,5%	23,4%
Aantrekkingskracht kleuteronderwijs: <i>aantal leerlingen in scholen in gemeente / aantal 2,5- tot 5-jarigen wonend in gemeente</i>	0,51	-
Leerlingen lager onderwijs, naar vestigingsplaats	67,4 leerlingen per 1.000 inwoners	65,6 leerlingen per 1.000 inwoners
Leerlingen lager onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	95,0%	78,9%
- thuistaal niet-Nederlands	4,8%	21,0%
Aantrekkingskracht lager onderwijs: <i>aantal leerlingen in scholen in gemeente / aantal leerlingen wonend in gemeente</i>	1,01	-
Leerlingen secundair onderwijs, naar vestigingsplaats	51,7 leerlingen per 1.000 inwoners	70,4 leerlingen per 1.000 inwoners
Leerlingen secundair onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	94,2%	81,7%
- thuistaal niet-Nederlands	5,6%	18,1%
Aantrekkingskracht secundair onderwijs: <i>aantal leerlingen in scholen in gemeente / aantal leerlingen wonend in gemeente</i>	0,72	-
Studenten hoger onderwijs, naar vestigingsplaats	- studenten per 1.000 inwoners	40,9 studenten per 1.000 inwoners
Studenten hoger onderwijs, wonend in de gemeente	39,9 studenten per 1.000 inwoners	36,6 studenten per 1.000 inwoners
Deelname onderwijs		
Spijbelgedrag secundair onderwijs, naar vestigingsplaats	1,1%	3,3%
Spijbelgedrag deeltijds beroepsonderwijs, naar vestigingsplaats	-	39,8%
Schoolse vertraging lager onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	0,07%	0,29%
- thuistaal niet-Nederlands	0,00%	2,91%
Schoolse vertraging secundair onderwijs, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	1,49%	2,04%
- thuistaal niet-Nederlands	10,84%	11,03%
Vroegtijdige schoolverlaters, wonend in gemeente		
- thuistaal Nederlands	7,8%	8,4%
- thuistaal niet-Nederlands	25,0%	24,9%
Tevredenheid over onderwijsvoorzieningen		
Tevredenheid over onderwijsvoorzieningen	91%	86%

Zorg en gezondheid		
Kinderopvang		
Opvangplaatsen baby's en peuters	33,2 plaatsen per 100 kinderen	44,0 plaatsen per 100 kinderen
Opvangplaatsen baby's en peuters: regionale spreiding: <i>aanbod in de gemeente / aanbod in de buurgemeenten</i>	0,84	-
Tevredenheid over kinderopvang	63%	57%
Zorgvoorzieningen		
Globaal medisch dossier	90,8%	87,9%
Voldoende huisartsen	73%	67%
Bezoek huisarts	87,0%	81,0%
Bezoek tandarts	62,6%	58,5%
Gezinszorg	203,5 uren per 100 inwoners	226,6 uren per 100 inwoners
Lokale dienstencentra	3,9	2,1
Residentiële ouderenzorg		
- woonzorgcentra	4,0 plaatsen	5,8 plaatsen
- assistentiewoningen	0,7 plaatsen ... per 100 65-plussers	2,5 plaatsen ... per 100 65-plussers
Residentiële ouderenzorg: regionale spreiding: <i>aanbod in de gemeente / aanbod in de buurgemeenten</i>	0,63	-
Tevredenheid over ouderenvoorzieningen	70%	71%
Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (mantelzorg)	2,2 rechthebbenden per 100 inwoners	2,8 rechthebbenden per 100 inwoners
Inwoners die mantelzorg geven	34%	36%
Inwoners die mantelzorg krijgen	18%	20%
Tevredenheid over gezondheidsvoorzieningen	84%	80%
Gezondheid		
Actief bewegen: <i>inwoners die regelmatig 30 minuten stappen, wandelen, fietsen</i>	78%	72%
Subjectieve gezondheid: <i>inwoners die zich gezond voelen</i>	69%	68%
Geluksgevoel: <i>inwoners die zich gelukkig voelen</i>	85%	83%

Omgeving

Hoeveel ruimte wordt er in Nijlen gebruikt om te wonen? Hoeveel ruimte is er voor bos en natuur? Bevolkingsevoluties creëren druk op de ruimte: meer huishoudens betekent nood aan meer woningen, meer ouderen nood aan meer ouderenvoorzieningen, meer jongeren nood aan meer scholen, groen en speelvoorzieningen.

Hoe graag wonen inwoners in Nijlen? Zijn ze tevreden over hun woning en de woonomgeving? Ervaren ze buurtproblemen? Hoeveel bedraagt de mediaan verkoopprijs van huizen en appartementen? Evoluties zoals het groeiende aantal inwoners en de veranderende samenstelling van huishoudens zetten de woningmarkt onder druk. Ze vergroten ook de behoefte aan voorzieningen, open ruimte en groen. De betaalbaarheid van woningen kan de woonzekerheid van inwoners bedreigen. Tevredenheid over woningen en de woonomgeving zegt hoe inwoners de kwaliteit van het wonen in Nijlen ervaren.

Hoe verplaatsen de inwoners van Nijlen zich? Hoe vaak verplaatsen ze zich duurzaam? Hoe ervaren ze de verkeersveiligheid? Hoe milieuvriendelijk is het wagenpark? In een leefbare gemeente of stad zijn woningen, werk, scholen en winkels vlot bereikbaar en dit met verschillende vervoersmodi. Een goed uitgebouwd netwerk, ook voor voetgangers en fietsers, stimuleert duurzame verplaatsingen. In de omgeving van scholen zijn de routes autoluw of autovrij. Het parkeeraanbod is afgestemd op inwoners, pendelaars en bezoekers.

Hoe ziet de groenstructuur in Nijlen eruit? Gebruiken de inwoners het groenaanbod? Hoe evolueren het energieverbruik, het verbruik van materialen en de CO₂-uitstoot? In welke mate zijn de inwoners milieubewust? Krijgt duurzame productie voet aan de grond? Wordt het afvalwater duurzaam gezuiverd? Er moet een kwaliteitsvol aanbod aan groen zijn dat de leefkwaliteit ondersteunt. De transitie naar een klimaatpositieve samenleving is bovendien alleen mogelijk als het milieubewustzijn toeneemt. Inwoners en instellingen moeten duurzaam omspringen met schaarse grondstoffen zoals energie, water en materialen.

Indicator	Nijlen	Vlaams Gewest
Ruimte		
Beschikbare ruimte		
Bevolkingsdichtheid	597 inwoners/km ²	497 inwoners/km ²
Bebouwingsgraad	30,2%	28,9%
Ruimtebeslag	40%	42%
Verharding	15,6%	14,6%
(On)bebouwde oppervlakte		
Bebouwde oppervlakte, naar functie		
- woonfunctie	86,5%	75,4%
- economische functie	5,7%	15,6%
- welzijn en recreatie	7,1%	6,4%
Onbebouwde oppervlakte, naar functie		
- akkerland en grasland	74,9%	74,7%
- bossen en boomgaarden	15,1%	13,3%
- recreatieterreinen	0,3%	0,4%
- tuinen en parken	2,4%	1,5%

Wonen en woonomgeving		
Differentiatie woningbestand		
Woongelegenheden, naar bouwwijze		
- huizen	81,7%	66,3%
- appartementen	15,4%	28,8%
- handelspanen	1,5%	2,2%
Gebouwen, naar bouwjaar		
- voor 1945	17,6%	26,3%
- 1946-1981	44,4%	39,8%
- na 1981	38,0%	34,0%
Sociaal woningaanbod	2,6 woningen per 100 huishoudens	6,0 woningen per 100 huishoudens
Betaalbaarheid wonen		
Mediaanprijs van huizen		
- open bebouwing	385.000 euro	395.000 euro
- gesloten/halfopen bebouwing	290.000 euro	285.000 euro
- alle huizen	315.000 euro	315.000 euro
Mediaanprijs van appartementen	257.500 euro	235.000 euro
Gemiddelde huurprijs, naar type goed		
- huizen	831 euro	- euro
- appartementen	699 euro	- euro
Woonquote: <i>inwoners met uitgaven voor wonen hoger dan 30% van gezinsinkomen</i>	13%	17%
Inwoners met betalingsmoeilijkheden wonen	3%	7%
Voorzieningen en duurzaamheid		
Private buitenruimte: <i>inwoners met private buitenruimte aan de woning</i>	98%	96%
Plaats om fietsen te stallen <i>inwoners met plaats om fietsen te stallen</i>	98%	92%
Duurzaamheid van de woning: <i>inwoners met duurzame woning</i>		
- energiezuinige woning	84%	76%
- energierecupererende woning	59%	60%
Eigenaars met renovatie-intentie	19%	21%
Tevredenheid over de woning	92%	88%
Tevredenheid woonomgeving		
Netheid van het centrum	85%	78%
Netheid van straten en voetpaden	69%	62%
Tevredenheid over de buurt	80%	79%
Tevredenheid over de gemeente	76%	73%
Graag wonen in de gemeente	94%	88%
Inwoners met verhuisintentie		
- binnen gemeente	6%	9%
- naar andere gemeente	6%	9%
Buurthinder: <i>inwoners die buurthinder ervaren</i>	15%	20%

Mobiliteit		
Vervoermiddelen		
Vervoermiddelenbezit		
- auto/bestelwagen	94%	91%
- gewone fiets	93%	85%
- elektrische fiets	52%	43%
- abonnement openbaar vervoer	27%	31%
Personenwagens naar brandstoftype		
- benzine	57,1%	51,3%
- diesel	33,3%	35,0%
- elektriciteit of hybride	9,0%	12,8%
Milieuvriendelijkheid van wagenpark naar ecoscore		
- < 51	8,1%	8,1%
- 51-65	36,9%	38,7%
- 66-70	22,2%	20,5%
- > 70	31,0%	30,3%
Infrastructuur		
Voldoende fietsenstallingen	34%	31%
Voldoende fietspaden	60%	52%
Voldoende openbaar vervoer	55%	59%
Voldoende parkeerplaatsen	68%	55%
Voldoende aanbod duurzame mobiliteitskeuzes		
- deelmobiliteit	21%	40%
- autoluwe zones	33%	40%
Tevredenheid over staat van voetpaden	50%	47%
Tevredenheid over staat van fietsinfrastructuur	48%	45%
Tevredenheid over staat van straten en pleinen	62%	59%
Verkeersveiligheid en verkeershinder		
Verkeersongevallen met doden of gewonden	261,4 ongevallen per 100.000 inwoners	347,1 ongevallen per 100.000 inwoners
Verkeersslachtoffers		
- zwaargewonden	30,0 slachtoffers	35,5 slachtoffers
- doden	4,3 slachtoffers ... per 100.000 inwoners	4,2 slachtoffers ... per 100.000 inwoners
Verkeersslachtoffers bij fietsers en voetgangers		
- zwaargewonden	12,9 slachtoffers	18,6 slachtoffers
- doden	4,3 slachtoffers ... per 100.000 inwoners	1,7 slachtoffers ... per 100.000 inwoners
Veilig fietsen: <i>inwoners die vinden dat men veilig kan fietsen</i>	54%	49%
Veilig naar school: <i>inwoners die vinden dat kinderen veilig naar school kunnen fietsen</i>	39%	41%
Verkeershinder: <i>inwoners die verkeershinder ervaren</i>		
- snel rijden	40%	39%
- sluipverkeer	31%	29%
Duurzame verplaatsingen		
Verplaatsingen tussen woonplaats en werk/school (dominant)		
- auto (als bestuurder)	56%	60%
- fiets	23%	21%
- openbaar vervoer	18%	15%
Voortransport		
- te voet	37%	50%
- (elektrische) fiets	41%	30%
- bus/tram/metro	7%	15%
- autopassagier	24%	17%
Verplaatsingen in vrije tijd (per vervoermiddel)		
- auto (als bestuurder)	66%	67%
- fiets	53%	45%
- te voet	56%	56%
Duurzaam verplaatsingsgedrag voor korte afstanden		
- te voet	67%	62%

- met de fiets	53%	43%

Klimaat, milieu en natuur		
Groen in de buurt		
Groen in de buurt		
- buurtgroen	35,8%	23,9%
- wijkgroen	30,9%	20,9%
	... van oppervlakte	... van oppervlakte
Groen in de gemeente		
- stadsdeelgroen	29,4%	19,5%
- stadsgroen	29,4%	18,4%
- stadsbos	23,0%	14,8%
	... van oppervlakte	... van oppervlakte
Inwoners die bos, park of groenzone bezoeken		
- in eigen gemeente	93%	89%
- in andere gemeente	83%	81%
Tevredenheid over natuur en groenvoorzieningen		
	86%	80%
Voldoende groen in de buurt		
	84%	78%
Afval		
Restafval	97,4 kg per inwoner	140,4 kg per inwoner
Tevredenheid over huisvuilvoorzieningen		
	91%	83%
Riolering		
Uitvoeringsgraad riolering	82,0%	88,1%
Zuiveringsgraad riolering	82,0%	86,0%
Milieubewust handelen		
Milieubewust handelen	29%	25%
Energie en klimaat		
CO ₂ -emissies door verwarming huishoudens	3,7 ton per huishouden	3,7 ton per huishouden
CO ₂ -emissies per sector		
- huishoudens	54,3%	29,7%
- tertiaire sector	9,1%	13,6%
- industrie	8,2%	13,4%
- particulier en commercieel vervoer	24,7%	35,9%
- landbouw	1,7%	5,1%
Energieverbruik per sector		
- huishoudens	57,3%	31,6%
- tertiaire sector	9,5%	14,7%
- industrie	8,3%	14,7%
- particulier en commercieel vervoer	21,4%	31,5%
- landbouw	1,4%	5,1%
Laadpunten voor elektrische wagens		
	7,7 laadpunten per 10.000 inwoners	22,8 laadpunten per 10.000 inwoners

Cultuur en vrije tijd

Welk aanbod is er in Nijlen op vlak van cultuur, sport, vrije tijd en winkelen? Zijn de inwoners tevreden over dat aanbod? Hoe vaak gebruiken ze de voorzieningen in hun gemeente? Of maken ze gebruik van het aanbod in een andere gemeente?

Er zijn drie belangrijke factoren die een gemeente of stad aantrekkelijk maken voor cultuur en vrije tijd. Dat zijn de capaciteit om de inwoners te doen participeren en om bezoekers aan te trekken, de infrastructuur en het aanbod. Inwoners en bezoekers verwachten een gediversifieerd aanbod en aandacht voor betaalbaarheid, bereikbaarheid, toegankelijkheid en begrijpbaarheid.

Indicator	Nijlen	Vlaams Gewest
Cultuur		
Bibliotheken		
- exemplaren	510,4 exemplaren	382,0 exemplaren
- ontleningen	344,1 ontleningen	349,7 ontleningen
	... per 100 inwoners	... per 100 inwoners
Inwoners die bibliotheek bezoeken in eigen gemeente	46%	46%
Inwoners die bibliotheek bezoeken in andere gemeente	14%	19%
Tevredenheid over bibliotheekvoorzieningen	91%	86%
Inwoners die museum, tentoonstelling ... bezoeken in eigen gemeente	26%	43%
Inwoners die museum, tentoonstelling ... bezoeken in andere gemeente	60%	59%
Inwoners die culturele activiteit bijwonen in eigen gemeente	27%	45%
Inwoners die culturele activiteit bijwonen in andere gemeente	63%	55%
Tevredenheid over culturele voorzieningen	37%	68%
Vrije tijd		
Vrijtijdsaanbod		
- podiumkunsten	2,1 activiteiten	12,6 activiteiten
- cultureel erfgoed	2,8 activiteiten	4,4 activiteiten
- sociaal-cultureel werk	12,3 activiteiten	14,0 activiteiten
- sport	19,9 activiteiten	7,5 activiteiten
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Leden jeugdbewegingen	155,9 leden	76,7 leden
	... per 1.000 inwoners	... per 1.000 inwoners
Tevredenheid over jongerenvoorzieningen	59%	50%
Tevredenheid over uitgaansgelegenheden	51%	59%
Voldoende activiteiten voor		
- kinderen en jongeren	62%	53%
- opgroeiende jeugd	54%	44%
Voldoende activiteiten voor senioren	54%	52%
Sport		
Sportclubs	8,8 clubs	6,1 clubs
	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
Leden sportclubs	284,6 leden	217,4 leden
	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
Sportinfrastructuur	4,3 clubs	7,2 clubs
	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
Sportparticipatie: <i>inwoners die regelmatig aan sport doen</i>	62%	56%
Tevredenheid over sportvoorzieningen	72%	75%
Winkelen		
Voldoende winkelvoorzieningen dagelijkse boodschappen	73%	72%
Inwoners die winkelen in eigen gemeente	93%	89%
Inwoners die winkelen in andere gemeente	96%	91%
Tevredenheid over shopping- en winkelvoorzieningen	53%	63%

Samenleven

Voelen inwoners zich thuis in Nijlen? Zetten ze zich actief in voor hun buurt? Voelen ze zich betrokken? Ervaren ze buurtproblemen? Voelen ze zich onveilig op bepaalde plekken? Lukt het samenleven? Staan ze open voor andere culturen?

Een sterk sociaal weefsel en persoonlijke netwerken hebben een positieve invloed op de samenleving. Ze zorgen voor ondersteuning, een sterkere identiteit, betrokkenheid en sociale contacten. Sociale contacten, zeker met bewoners met een buitenlandse herkomst, dragen bij tot meer openheid en tolerantie. Op haar beurt bevordert buurtintegratie de veiligheid en het veiligheidsgevoel. Een lokaal bestuur dat inwoners bevraagt over hun wensen en verwachtingen, stimuleert hen om zich maatschappelijk te engageren en een rol op te nemen in het verenigingsleven, het vrijwilligerswerk en de buurt. Zo wordt het samenleven aangenamer en verhoogt de leefbaarheid.

Onderstaande indicatoren bekijken het sociaal weefsel, de openheid voor andere culturen en de burgerbetrokkenheid. Andere indicatoren beschrijven de veiligheid en de mate waarin inwoners problemen ervaren zoals vandalisme, criminaliteit en buurthinder.

Indicator	Nijlen	Vlaams Gewest
Buurt en betrokkenheid		
Sociaal weefsel: <i>inwoners met sterk sociaal weefsel in de buurt</i>	50%	48%
Tevredenheid over contact in de buurt	86%	79%
Zich thuis voelen in de buurt	93%	86%
Actieve betrokkenheid om iets te verbeteren in de gemeente	14%	15%
Actief in bewonersgroep	5%	6%
Participatie in verenigingsleven	62%	57%
Vrijwilligerswerk	18%	18%
Voldoende ontmoetingsplaatsen	73%	68%
Diversiteit		
Houding tegenover diversiteit: <i>inwoners die positief staan tegenover diversiteit</i>	36%	32%
Veiligheid en buurthinder		
Criminaliteitsgraad	35,7 feiten per 1.000 inwoners	64,3 feiten per 1.000 inwoners
Misdrijven naar type		
- diefstal en afpersing	20,7%	27,7%
- beschadigen van eigendom	11,2%	8,6%
- misdrijven tegen lichamelijke integriteit	10,0%	9,3%
- drugs	5,8%	7,6%
- bedrog	17,2%	8,6%
Algemeen onveiligheidsgevoel:		
- in de buurt	3%	6%
- in de gemeente	2%	7%
Milieuhinder: <i>inwoners die veel milieuhinder ondervinden</i>		
- zwerfvuil	27%	37%
- dieren	15%	18%
- hondenpoep	20%	16%
Lawaaihinder: <i>inwoners die veel lawaaihinder ondervinden</i>		
- burelen	11%	12%
- horeca/bedrijven/...	5%	5%
Hinder van vandalisme en drugs: <i>inwoners die veel hinder ondervinden van vandalisme of drugsdealing en -gebruik</i>		
- vandalisme	1%	4%
- drugsdealing en -gebruik	1%	6%

Lokaal bestuur

Zijn inwoners van Nijlen tevreden over de dienstverlening van hun lokaal bestuur? Hoeveel vertrouwen hebben ze in het bestuur? Welke financiële parameters kent Nijlen?

Beleidsontwikkeling komt vaak tot stand in een vorm van co-creatie waarbij inwoners, middenveld en ondernemingen problemen aanpakken en ontwikkelingskansen creëren. Belangrijke succes-factoren daarvoor zijn enerzijds publiek vertrouwen en legitimiteit van het bestuur en anderzijds collectieve verantwoordelijkheid en burgerparticipatie. Bestuurlijke kwaliteit veronderstelt een efficiënte, effectieve en bestuurskrachtige overheid, die de beginselen van behoorlijk bestuur toepast en financieel gezond is. Tot slot moet het bestuur toegankelijk communiceren en inwoners betrekken.

Onderstaande indicatoren geven een beeld van de financiën van het lokaal bestuur en van de personeelsomkadering. Andere indicatoren schetsen hoe de inwoners de kwaliteit van de dienstverlening ervaren. De mate waarin inwoners zich geïnformeerd en geconsulteerd voelen is een indicatie van hun betrokkenheid.

Indicator	Nijlen	Vlaams Gewest
Dienstverlening		
Tevredenheid over digitale dienstverlening	64%	67%
Tevredenheid over loketvoorzieningen	72%	67%
Voldoende informatie: <i>inwoners die zich voldoende geïnformeerd voelen</i>	47%	56%
Tevredenheid over communicatie van gemeentebestuur	45%	54%
Consultatie van bewoners: <i>inwoners die zich voldoende geconsulteerd voelen</i>	31%	34%
Personeel		
Personeelsleden	8,1 VTE 10,6 koppen ... per 1.000 inwoners	12,2 VTE 15,6 koppen ... per 1.000 inwoners
Personeelsleden naar statuut		
- vastbenoemd	17,2%	26,7%
- contractueel	82,8%	73,3%
Personeelsleden naar leeftijd		
- < 35 jaar	25,2%	25,8%
- 35-54 jaar	53,0%	50,9%
- > 54 jaar	21,8%	23,3%
Personeelsleden naar herkomst		
- Belgisch	94,8%	86,9%
- niet-Belgisch	5,2%	13,1%
Vertrouwen in bestuur en politie		
Vertrouwen in overheden		
- gemeentebestuur	27%	29%
- Vlaamse overheid	11%	15%
- federale overheid	11%	13%
- Europese overheid	14%	17%
Vertrouwen in politie	43%	46%
Financiën		
Belastingtarief van aanvullende personenbelasting	7,0	7,2
Ontvangsten uit aanvullende personenbelasting	344,75 euro per inwoner	333,47 euro per inwoner
Opcentiemen op onroerende voorheffing	819 opcentiemen	897 opcentiemen
Ontvangsten uit opcentiemen op onroerende voorheffing	223,23 euro per inwoner	387,36 euro per inwoner
Autofinancieringsmarge	41,27 euro per inwoner	110,62 euro per inwoner
Financiële schuld	1.191,23 euro per inwoner	1.260,52 euro per inwoner

D.2 Digitale bijlagen

D.2.1 Uitgebreid overzicht informatie beleidsuitdagingen met visuals

Link naar document

D.2.2 Andere bijlagen

- Regiovisie Rivierenland
- Overzicht samenwerkingsverbanden
- LEKP-rapport
- Wooscan provincie Antwerpen
- Patrimoniumplan
- (synthesenota) mobiliteitsplan
- Beeldkwaliteitsplan
- Document open ruimte perspectief
- Meest recente rapport organisatiebeheersing
- Verslag interne oefening gebiedsgerichte werking